

Asker
kommune

Rikets tilstand

Kristine Slåtten
Folkehelsekoordinator, Asker kommune

Idrettens hus / 22.04.2026

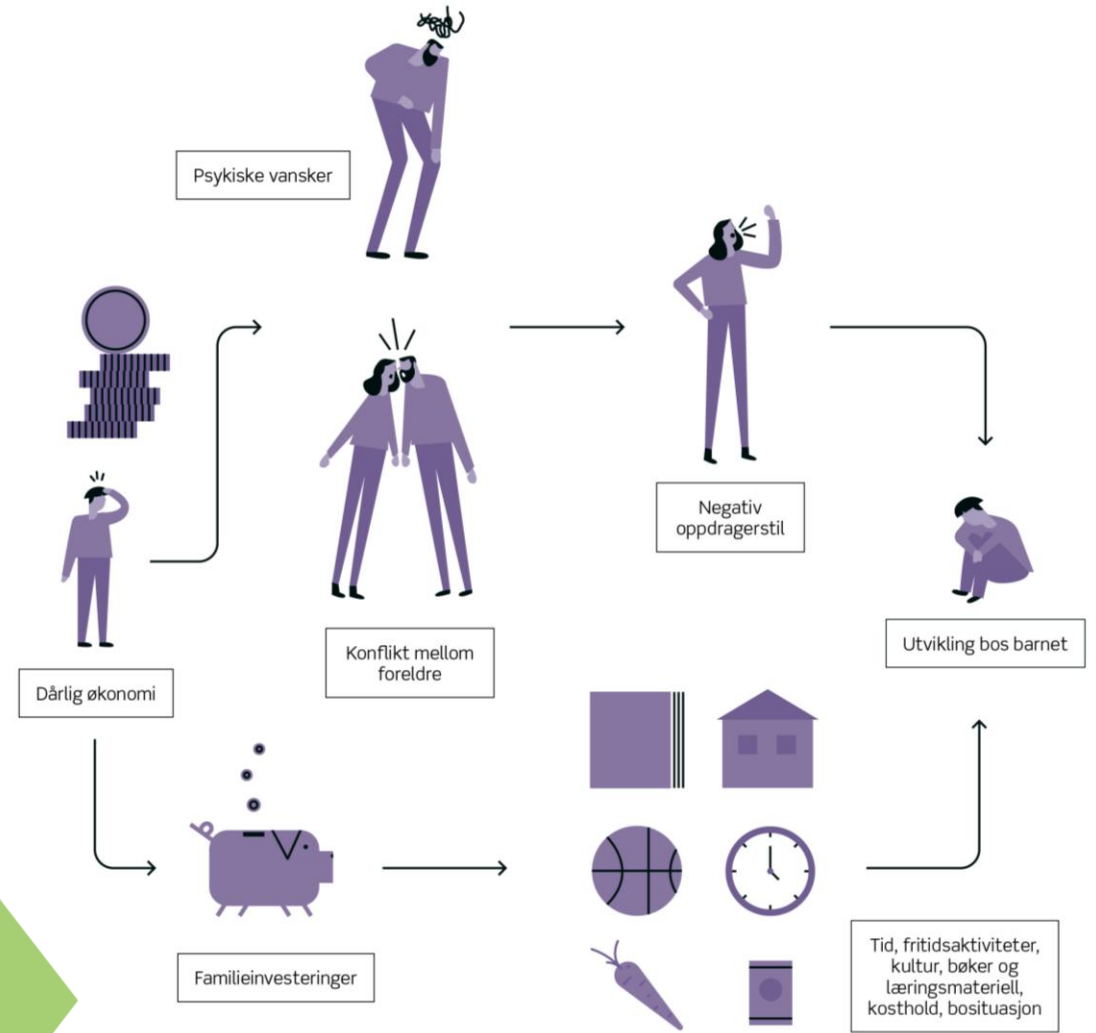
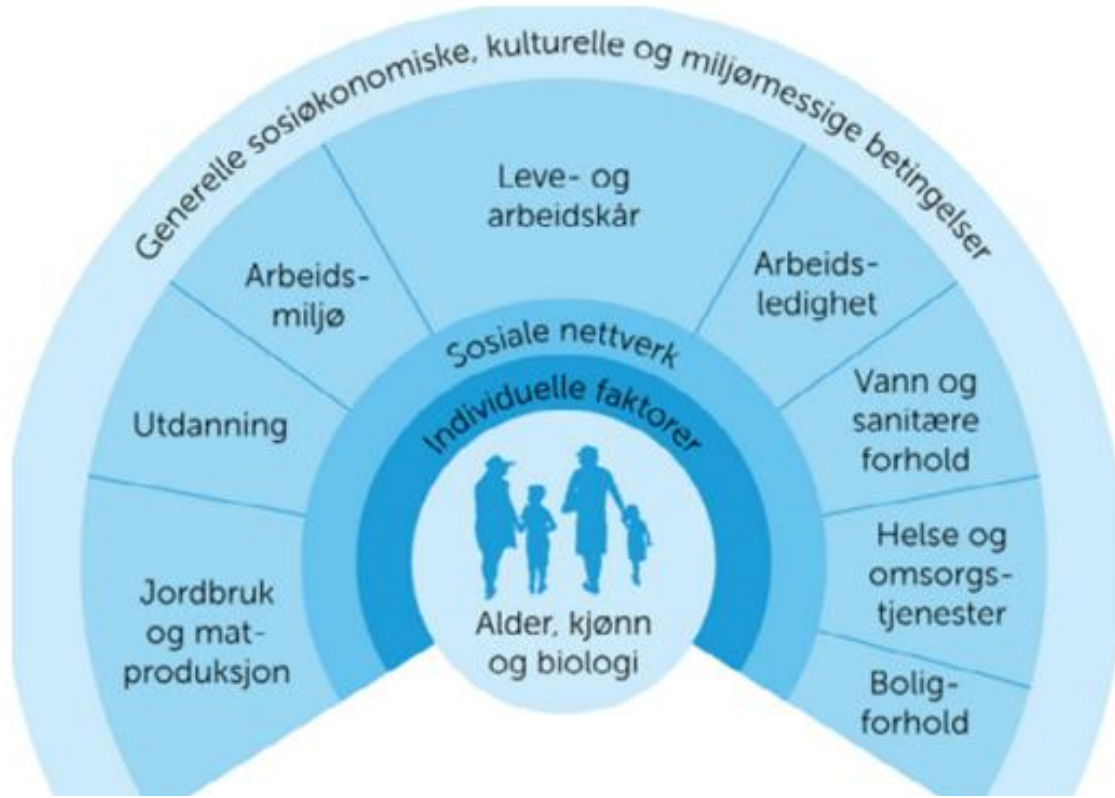
Hva har folkehelse, forsvar og samfunn til felles?

FOLK

**Det har skjedd noko med
det norske folk: – Alarmen
bør gå**

Publisert 02.01.2026 07:57 | Sist oppdatert 02.01.2026

Fra start – folkehelse

Utjamne forskjellar i:

- Fridom og tryggleik
- Oppvekst og utdanning
- Arbeid og inntekt
- Bustad og lokalsamfunn

Utjamne forskjellar i:

- Levevanar
- Sosialt og fysisk miljø

Utjamne forskjellar i helse og konsekvensar av uhelse:

- Helse- og omsorgstenester

- Utdanningsnivå, yrkesgruppe og inntektsnivå = sosioøkonomisk status
- Helse varierer systematisk med sosioøkonomisk status = sosiale helseforskjeller
- I praksis, statistisk sett = jo høyere sosioøkonomisk status, desto bedre
- **Helse går i arv**

Utjamne forskjellar i:

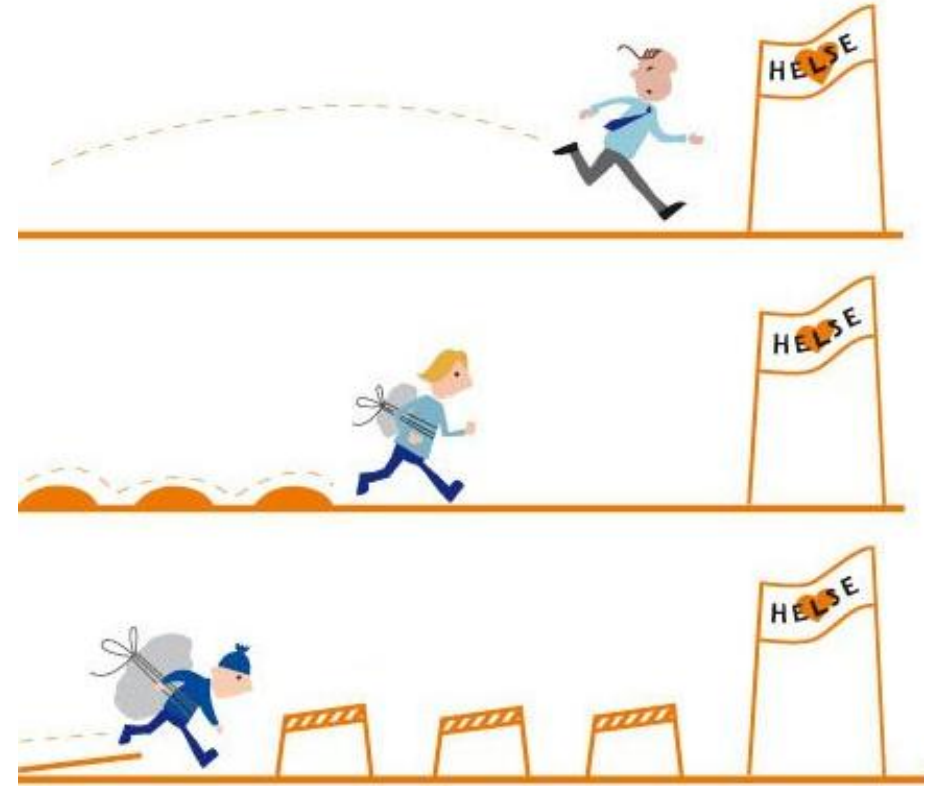
- Fridom og tryggleik
- Oppvekst og utdanning
- Arbeid og inntekt
- Bustad og lokalsamfunn

Utjamne forskjellar i:

- Levevanar
- Sosialt og fysisk miljø

Utjamne forskjellar i helse og konsekvensar av uhelse:

- Helse- og omsorgstenester

Utjamne forskjellar i:

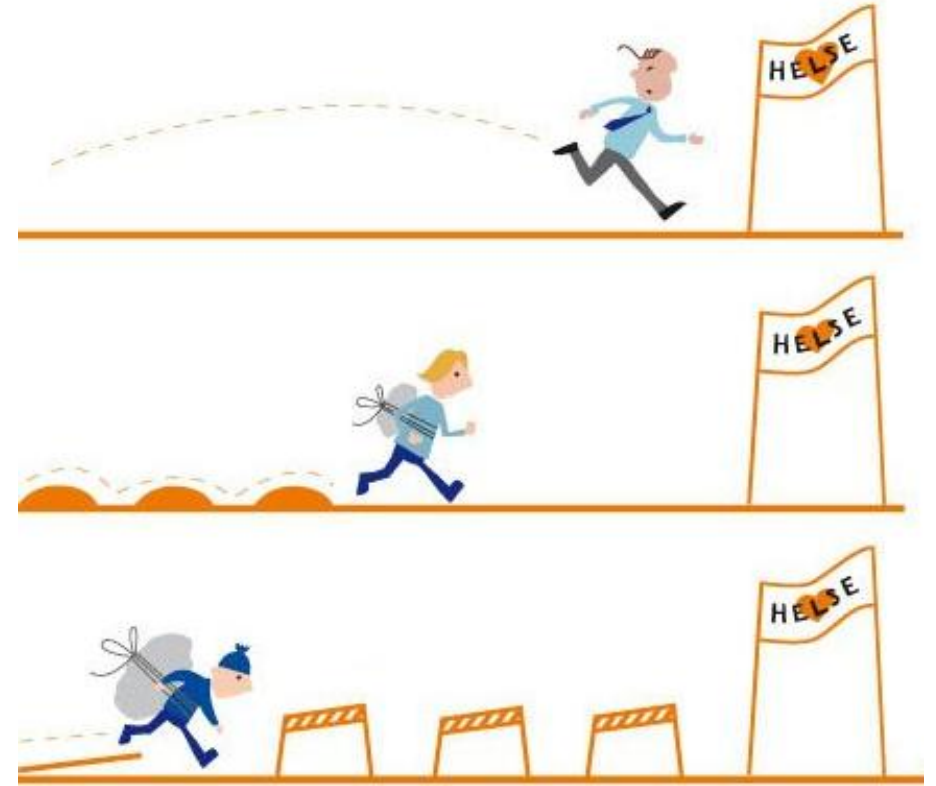
- Fridom og tryggleik
- Oppvekst og utdanning
- Arbeid og inntekt
- Bustad og lokalsamfunn

Utjamne forskjellar i:

- Levevanar
- Sosialt og fysisk miljø

Utjamne forskjellar i helse og konsekvensar av uhelse:

- Helse- og omsorgstenester

Utjamne forskjellar i:

- Fridom og tryggleik
- Oppvekst og utdanning
- Arbeid og inntekt
- Bustad og lokalsamfunn

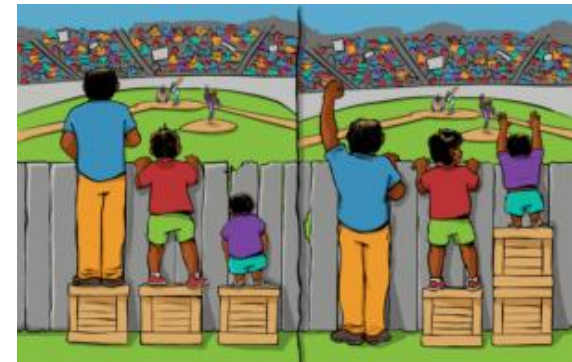
Utjamne forskjellar i:

- Levevanar
- Sosialt og fysisk miljø

Utjamne forskjellar i helse og konsekvensar av uhelse:

- Helse- og omsorgstenester

HELSE,
JAMT
FORDELT

Folkehelse

Befolkningens helsetilstand og livskvalitet og hvordan helse og livskvalitet fordeler seg i en befolkning.

Folkehelseloven

formålet er å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder livskvalitet og gode sosiale og miljømessige forhold, og som utjevner sosiale helseforskjeller.

Folkehelsearbeid

Samfunnets innsats for å påvirke faktorer som

- direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og livskvalitet, fremmer gode sosiale og miljømessige forhold,
- utjevner sosiale helseforskjeller,
- beskytter befolkningen mot faktorer som direkte eller indirekte kan ha negativ innvirkning på helse,
- og forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade og lidelse.

Hvordan står det til med barn og unge i Asker?

→ **Ungdata**

Sist oppdatert: 13.06.2025

Ungdataundersøkelsen

- Ansvarlig: Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet er ansvarlig i samarbeid med landets sju regionale kompetansesentre innen rusfeltet (KORUS). Kommuner og fylkeskommuner er ansvarlige for den praktiske gjennomføringen i samarbeid med skolene.
- Gjennomføres hvert tredje år (noe 2017, 2019, 2022 og 2025).
- Spørsmål om forhold til foreldre og venner, skole, lokalmiljø, fritidsaktiviteter, helse og trivsel. På ungdomstrinnet og i videregående opplæring er det også med spørsmål om rusmiddelbruk, seksualitet, risikoatferd og vold.

Innhold

- [Resultater for Asker kommune](#) ↓
- [Hva kartlegges i Ungdata?](#) ↓
- [Hvordan foregår undersøkelsen?](#) ↓
- [Hvorfor gjennomføres Ungdata?](#) ↓
- [Hvem står bak Ungdata?](#) ↓
- [Personvern og forskningsetikk](#) ↓
- [Beredskap](#) ↓
- [Hvem er ansvarlig?](#) ↓

Kort fortalt

Hvert år blir skoleelever over hele landet i alderen 10 til 19 år invitert til å være med i spørreundersøkelsen Ungdata. Resultatene blir brukt for å gjøre situasjonen for barn og unge bedre der de bor.

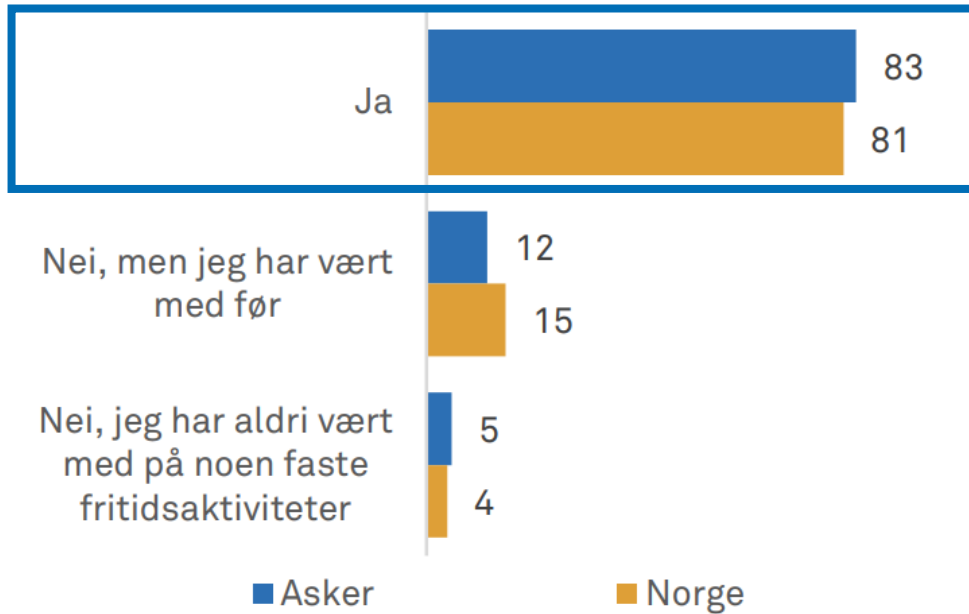
Ungdata-undersøkelsen gir skoleelever en mulighet til å fortelle politikere, forskere og andre om hvordan det er å vokse opp der de bor. Undersøkelsen blir også brukt i forskningsprosjekter der målet er å få mer kunnskap om hvordan det er å vokse opp i Norge i dag.

Resultater for Asker kommune

- [Se resultatene for Asker kommune 2025](#)
- [Se resultatene for Asker kommune 2022](#)

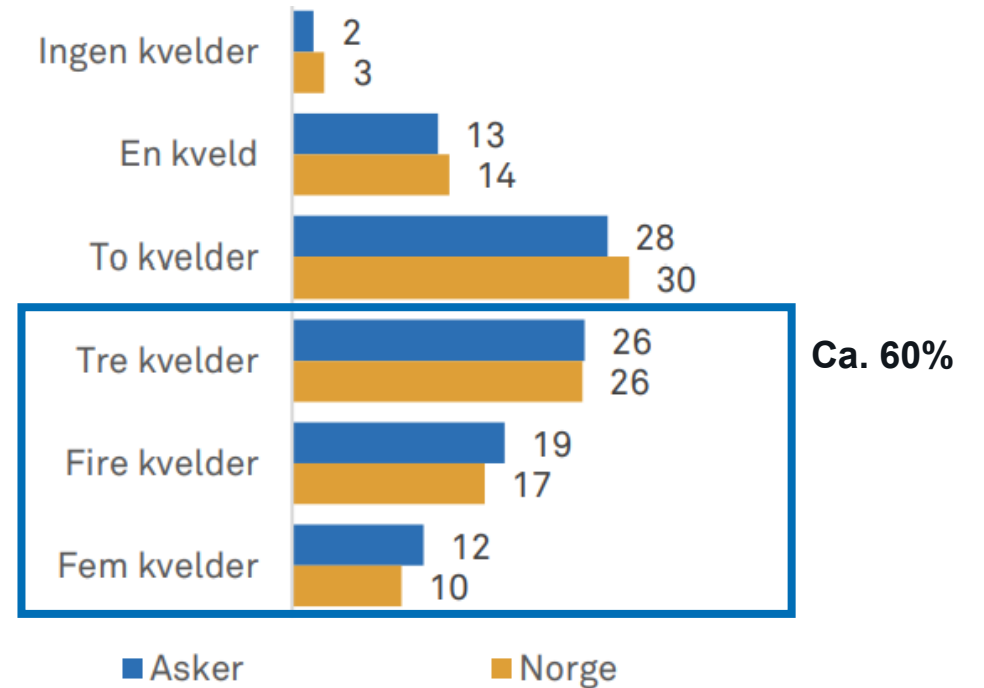
5.-7. trinn

Er du med på noen faste fritidsaktiviteter for tiden?

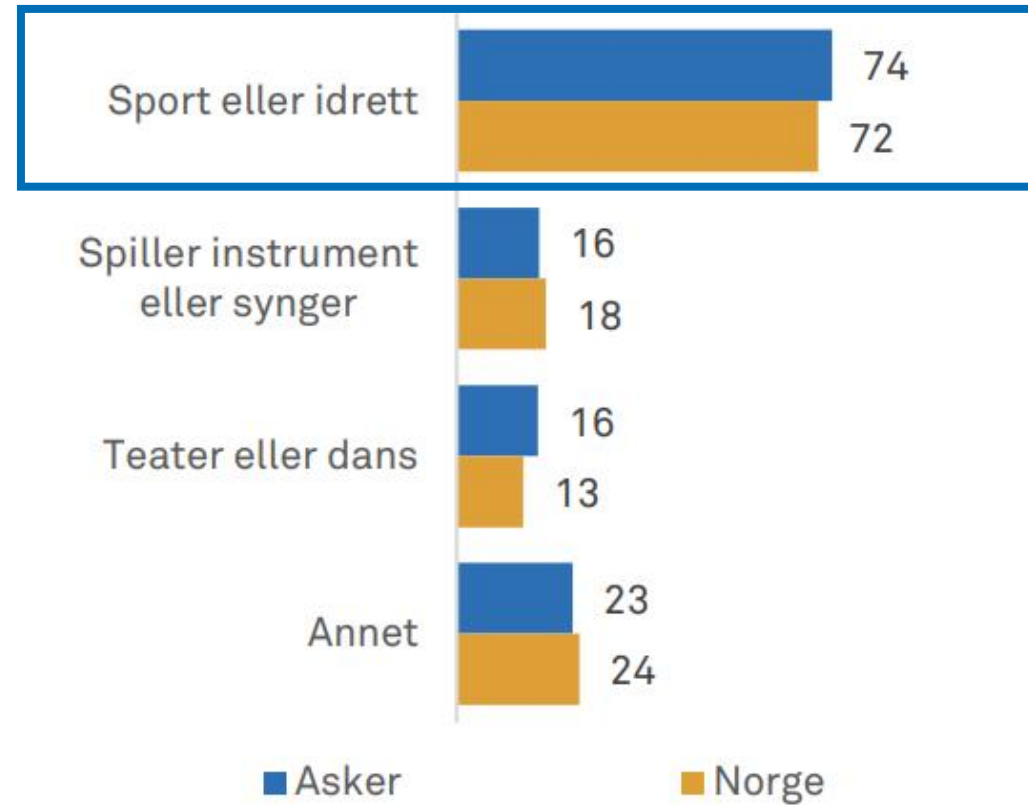
De aller fleste barn er med. Jenter er med på faste fritidsaktiviteter noe mer enn gutter

Blant de som er aktive – hvor mange kvelder (mandag til fredag) barn er med på faste fritidsaktiviteter

5.-7. trinn

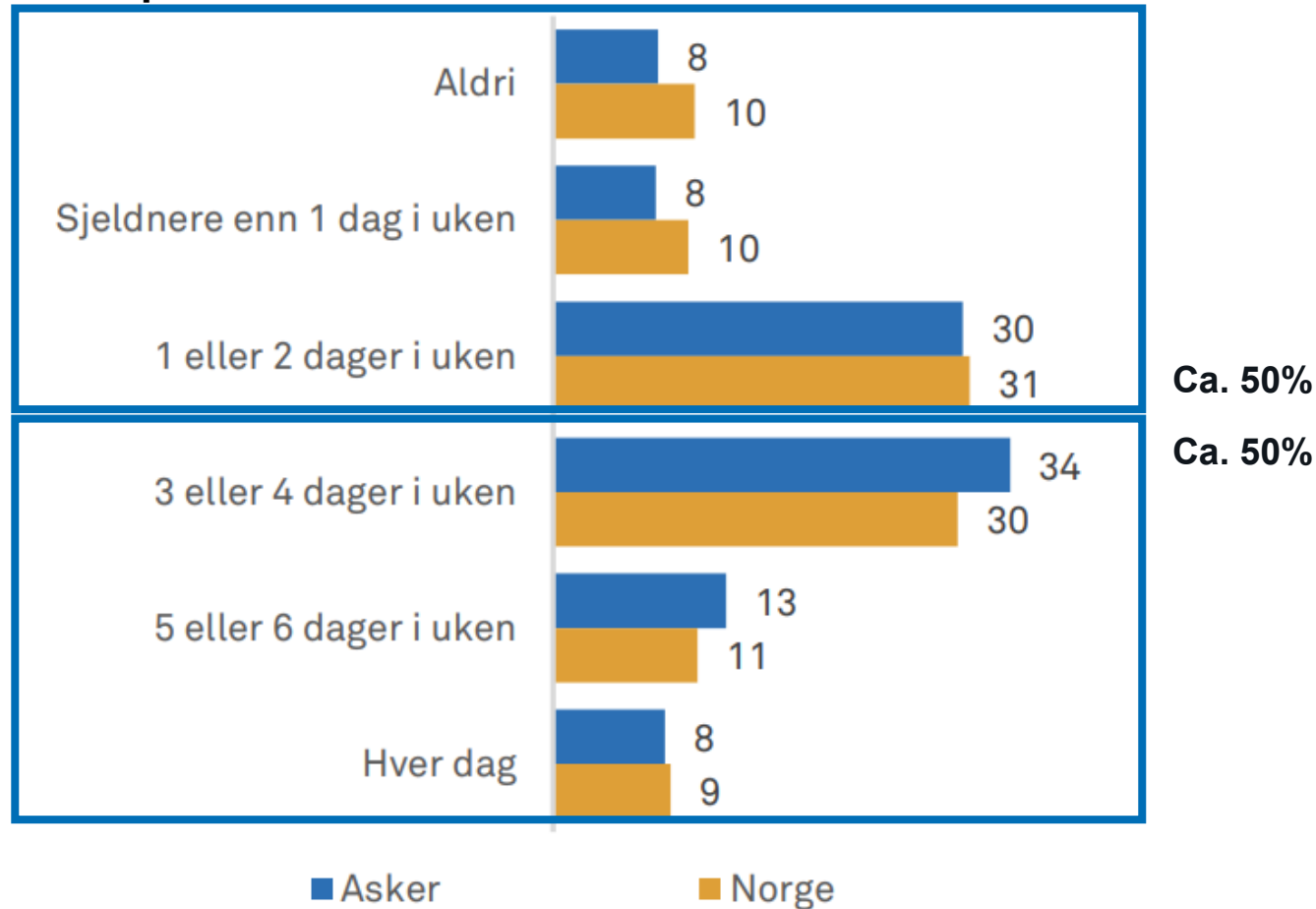
Prosentandel som driver med ulike typer faste fritidsaktiviteter

Sport eller idrett er den vanligste typen faste fritidsaktivitet som barn er med på i Asker

5.-7. trinn

Tenk på fritiden din utenfor skolen. Hvor ofte trener du eller driver med sport?

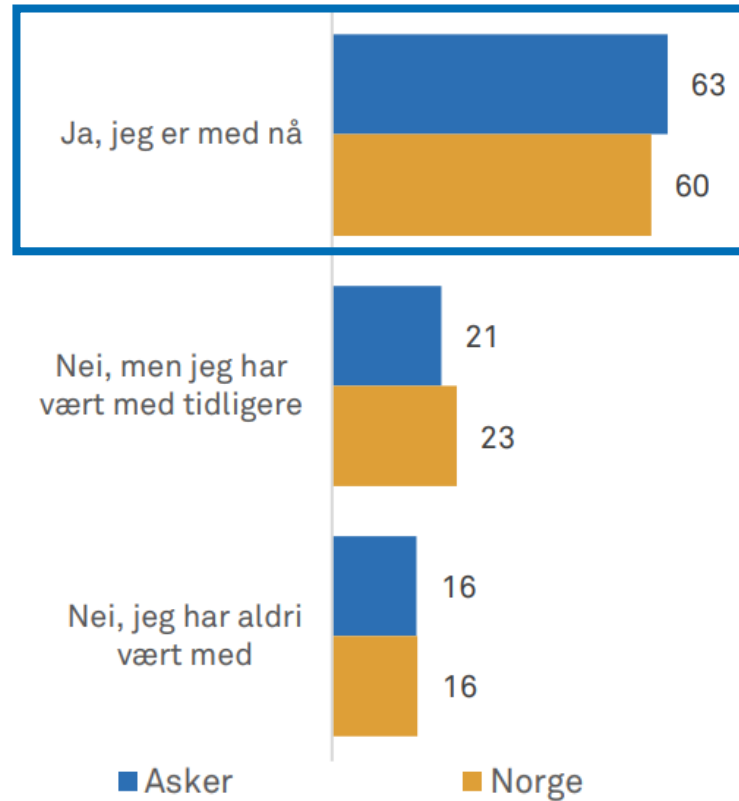

Gutter trener eller driver med sport noe mer enn jenter

Ungdomsskolen

Ungdomsskolen

Er du eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

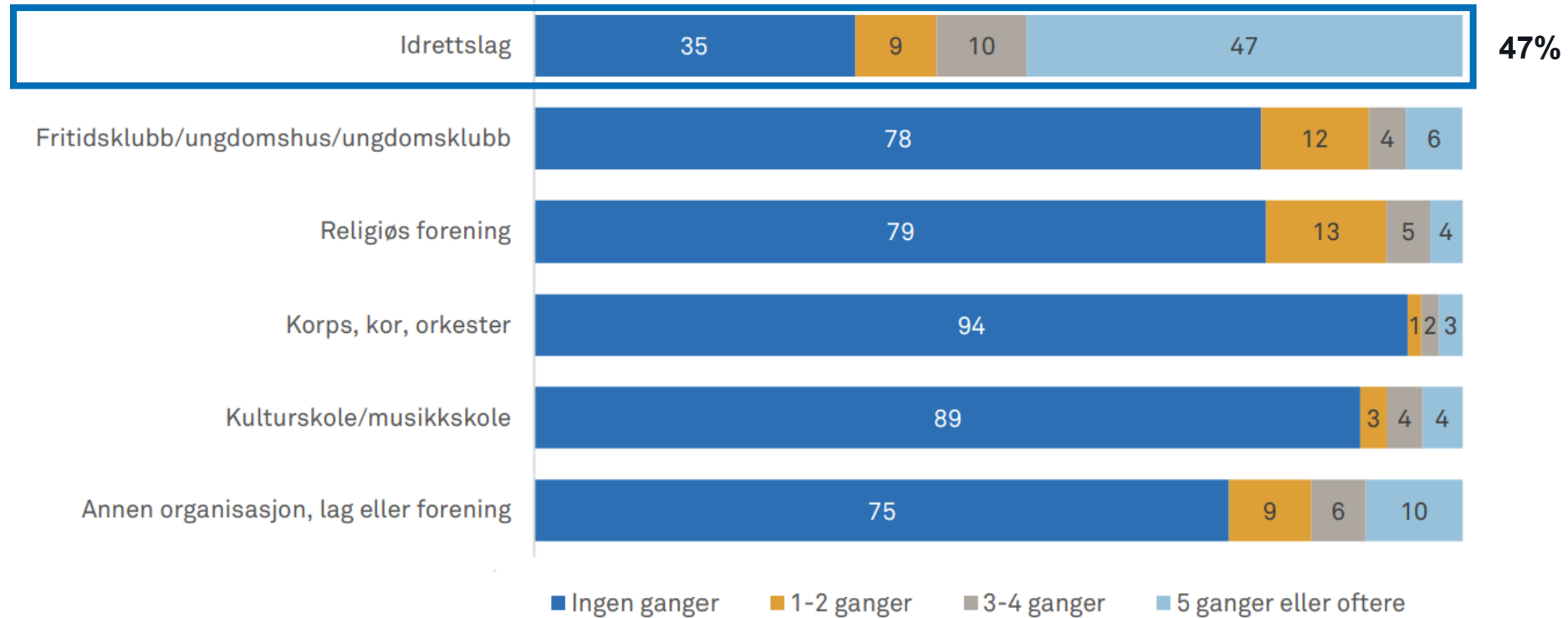

De fleste er med på en eller annen form for organisert fritidsaktivitet

Idrettslag er den
aktiviteten som flest
ungdom er med i

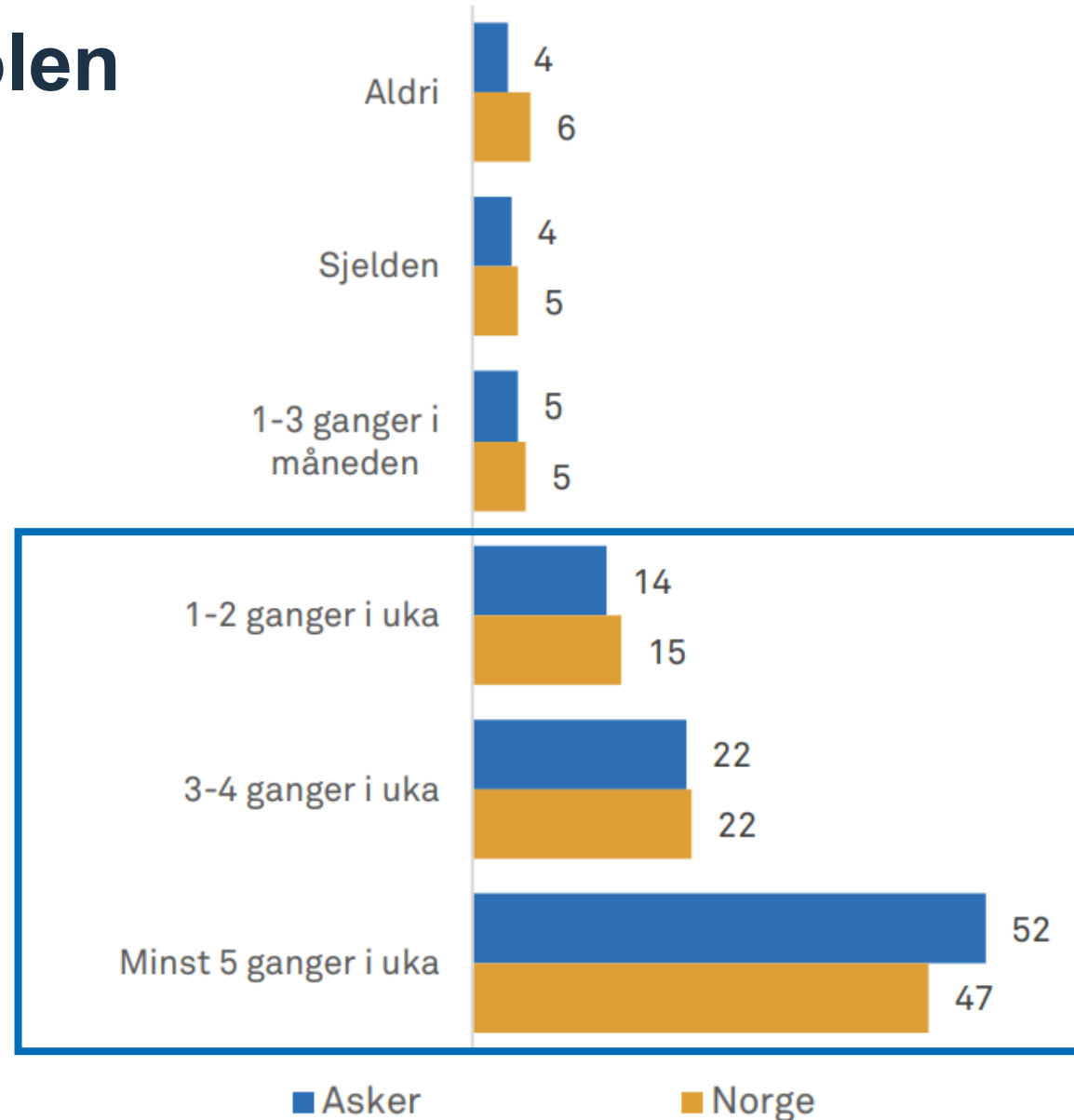
Ungdomsskolen

Hvor mange ganger har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag den siste måneden?

Ungdomsskolen

Hvor ofte trener du?

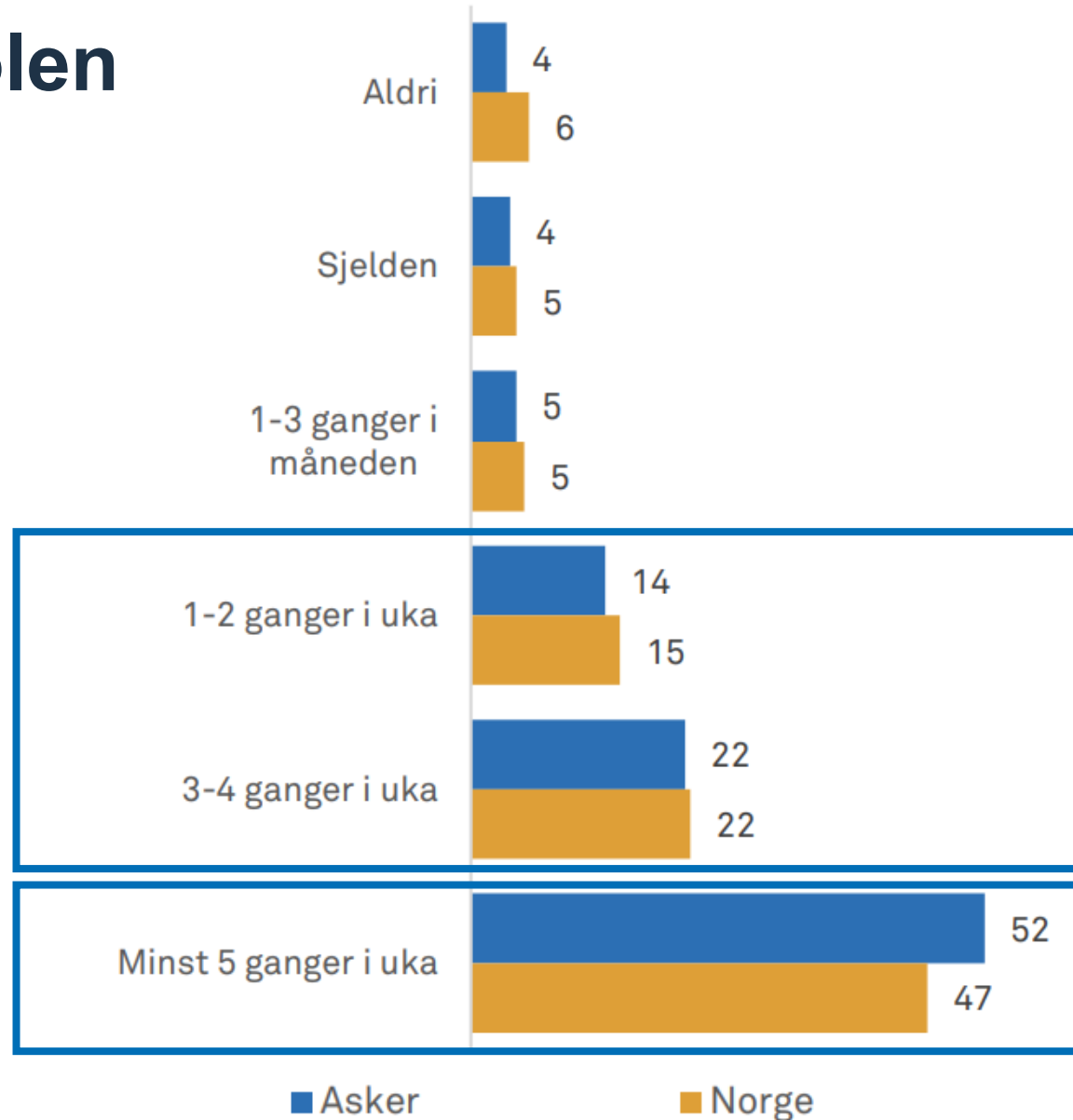

Nesten 90%

Å trene er noe de aller fleste driver med. Noen ungdom trener svært mye. Gutter trener noe mer enn jenter.

Ungdomsskolen

Hvor ofte trener du?

Trener litt – under
landsgjennomsnittet

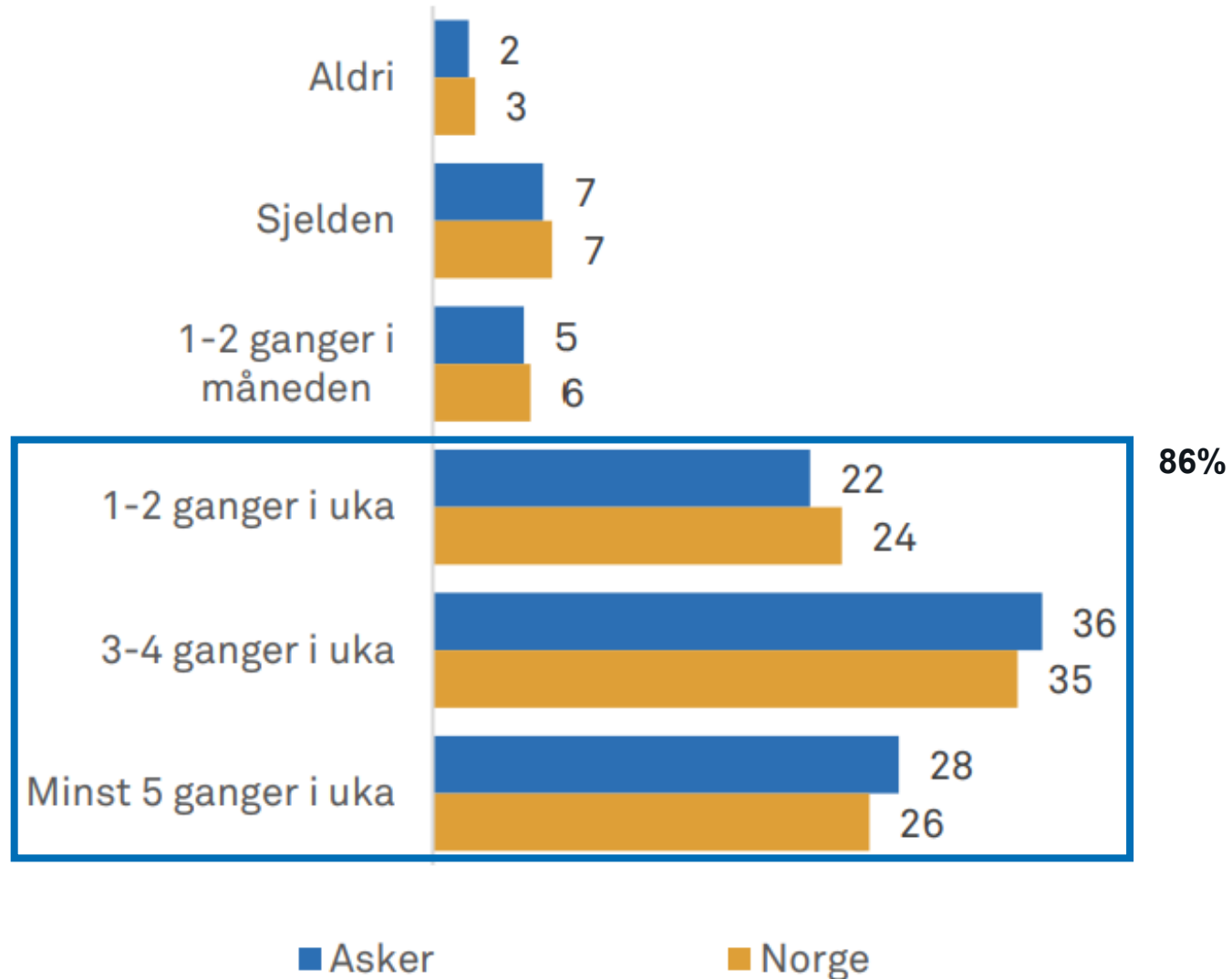
Trener mye – over
landsgjennomsnittet

Å trene er noe de aller fleste driver med. Noen ungdom trener svært mye. Gutter trener noe mer enn jenter.

Ungdomsskolen

Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?

Økt inaktivitet hos jenter gjennom ungdomsskolen

Innfrir barn og unge anbefalingene?

- Barn og unge 6–17 år bør være fysisk aktive i gjennomsnitt **minst 60 minutter per dag i moderat til høy intensitet**
- Barn og unge 6–17 år bør begrense tiden i ro

5.-7. trinn

Blant de som er aktive – hvor mange kvelder (mandag til fredag) barn er med på faste fritidsaktiviteter

«fem kvelder»

12%

«én kveld» og «ingen»

15%

Tenk på fritiden din utenfor skolen. Hvor ofte trener du eller driver med sport

«hver dag»

8%

«sjelden eller «aldri»

18%

Ungdomsskolen

Blant de som er aktive i en fast fritidsaktivitet – idrettslag, siste måneden

«fem kvelder»

47%

«én kveld» eller «ingen»

35%

Tenk på fritiden din utenfor skolen. Hvor ofte trener du eller driver med sport

«hver dag»

52%

«sjelden eller «aldri»

8%

Så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett

«minst fem ganger i uka»

28%

«sjelden eller «aldri»

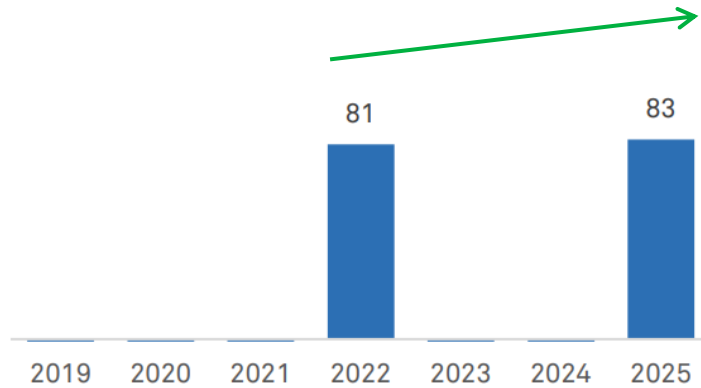
9%

Utvikling 5.-7. trinn 2022-2025

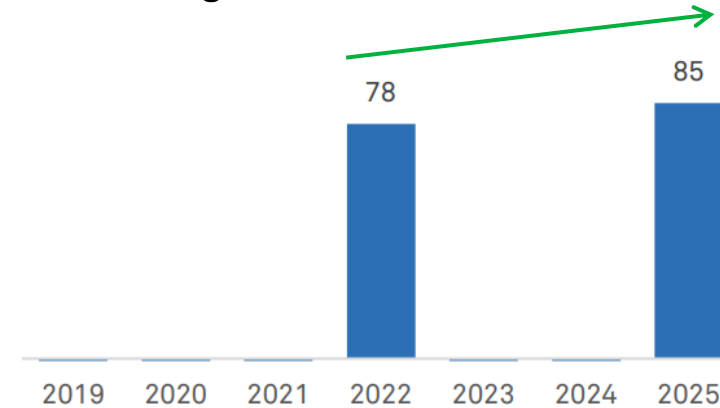
Noe økning i deltakelse hos barn i faste fritidsaktiviteter, trening og sport

Utvikling 5.-7. trinn 2022-2025

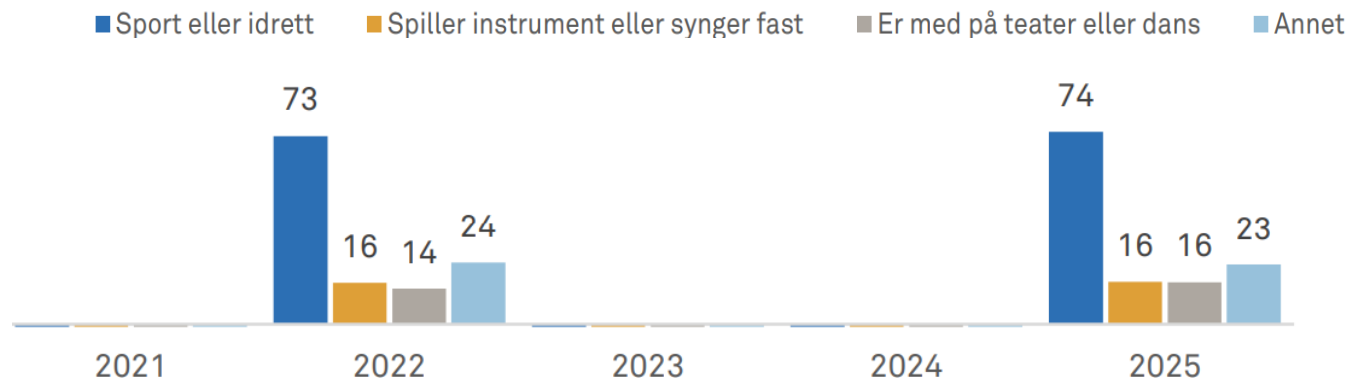
Prosentandel som er med på faste fritidsaktiviteter.

Prosentandel som trener eller driver med sport minst en dag i uken.

Prosentandel som driver med ulike typer faste fritidsaktiviteter. I Asker kommune på ulike tidspunkter

Utvikling ungdomsskolen og VGS 2017–2025

Utvikling ungdomsskolen og VGS 2017–2025

Hvor mange ganger
den siste måneden har
du vært... «idrettslag»
«én eller flere ganger»

US: 68%–66%

VG1: 48%–47%

VG2: 41%–33%

VG3: 33%–29%

Trener eller
konkurrerer i et
idrettslag minst
én gang i uka

US: 55%–53%

VG1: 38%–36%

VG2: 31%–21%

VG3: 21%–19%

Annen organisert
trening* minst
én gang i uka

US: 28%–23%

VG1: 15%–14%

VG2: 13%–9%

VG3: 11%–6%

Trener eller
trimmer* på egen
hånd minst én
gang i uka

US: 44%–49%

VG1: 41%–39%

VG2: 40%

VG3: 40%–47%

Trener på trenings-
studio eller helse-
studio minst én
gang i uka

US: 27%–38%

VG1: 55%

VG2: 53

VG3: 52%–54%

Hvor ofte er du så
fysisk aktiv at du bli
andpusten eller svett?
Aldri eller sjelden

US: 44%–49%

VG1: 9%

VG2: 6%–12%

VG3: 8%–14%

*løper, svømmer, sykler, går tur
**dans, kampsport eller lignende

Deltakelsen, avtar med alderen. Deltakelsen på VGS er under landsgjennomsnittet

Utvikling i deltakelse i faste fritidsaktiviteter

Er du med på noen faste fritidsaktiviteter for tiden?

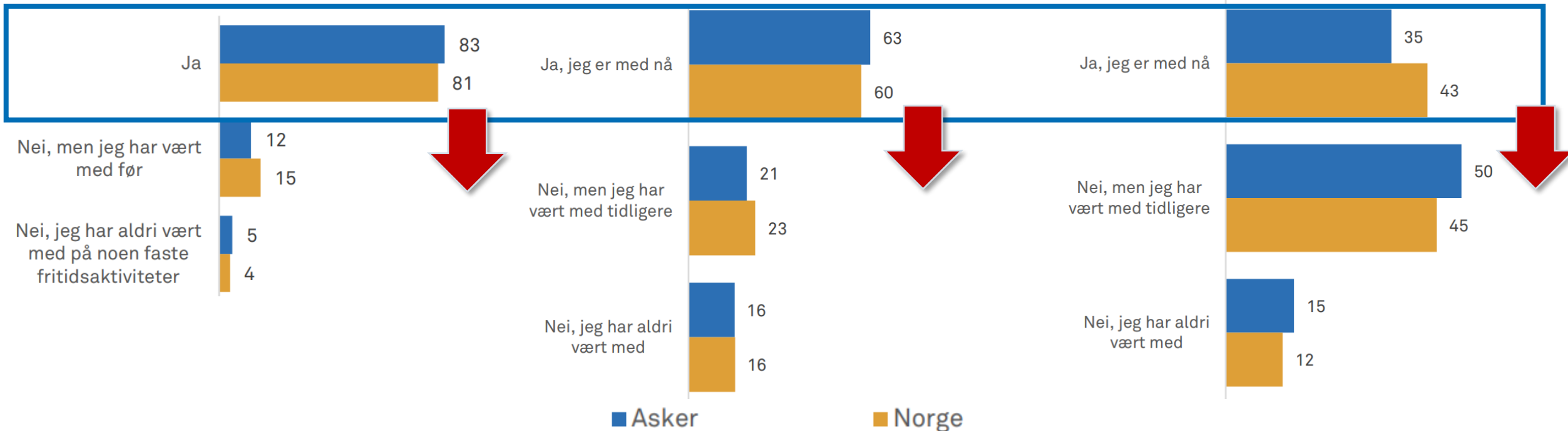
Er du eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

Er du eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

5.-7. trinn

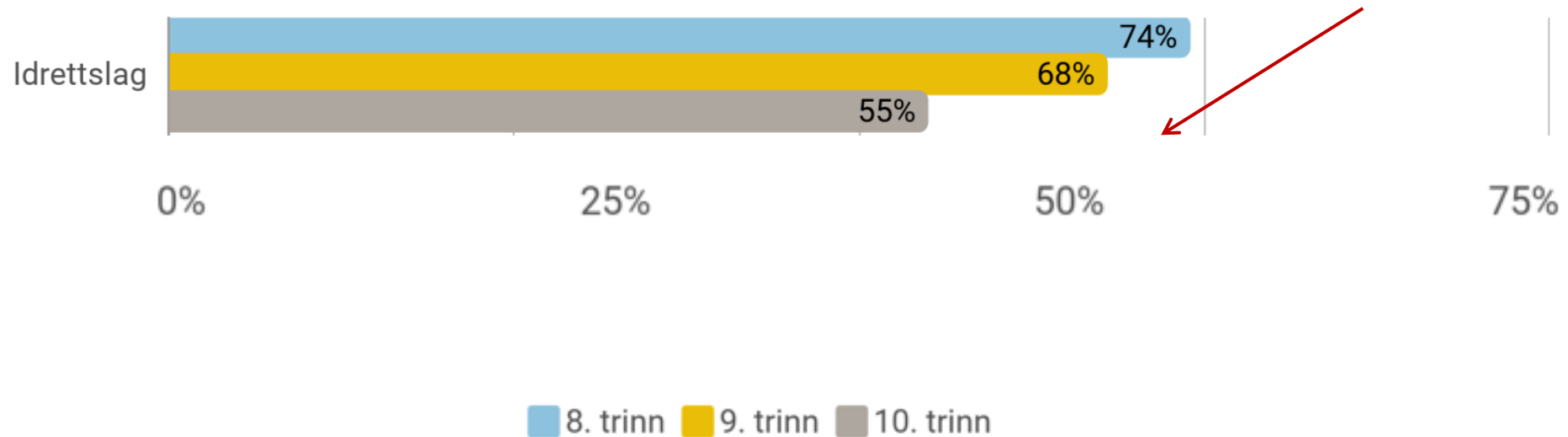
ungdomsskolen

videregående skole

Klar nedgang gjennom
tenårene. Nedgangen er
større for jenter enn for
gutter

Utvikling i deltakelse i faste fritidsaktiviteter

Utvikling generelt siden 2017 og 2022

Utvikling generelt siden 2017 og 2022

- Fysisk aktivitet

Utvikling generelt siden 2017 og 2022

- Fysisk aktivitet

- Søvn

- Økning «hatt søvnproblemer» og «veldig mye plaget» til **12%**
- Økning «hatt problemer med å sovne» og «minst 3 dager i uka» til **27%**

Utvikling generelt siden 2017 og 2022

- Fysisk aktivitet

- Søvn

- Matvaner

- Nedgang «frokost før første time» «5 dager i uka» til **56%**
- Nedgang «matpakke eller lunsj på skolen» «5 dager i uka» til **67%**

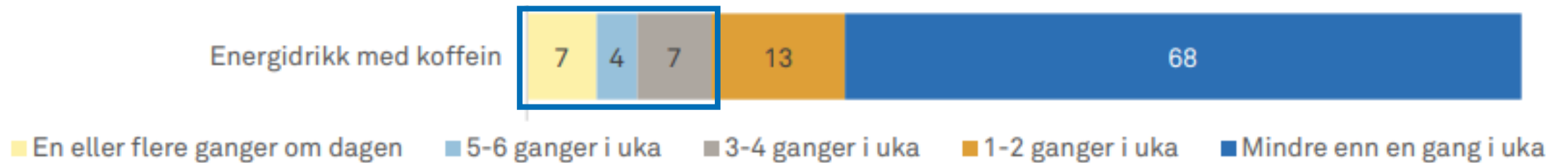
Frokost før første time
«sjeldnere» enn 1 dag
22%

Matpakke eller lunsj på skolen
«sjeldnere» enn 1 dag
10%

Utvikling generelt siden 2017 og 2022

- ↓ Fysisk aktivitet
- ↓ Søvn
- ↓ Matvaner
- ↑ Energidrikk med koffein

- 3 av 10 drikker energidrikk med koffein én gang i uka eller mer
- 2 av 10 drikker energidrikk med koffein 3 ganger i uka eller oftere

Utvikling generelt siden 2017 og 2022

- Fysisk aktivitet

- Søvn

- Matvaner

- Energidrikk med koffein

- Hodepine og fysiske plager

- Økning «hodepine ila. måneden» «daglig» til **8%**
- Økning «andre fysiske plager» «daglig» til **13%**

**Plaget av hodepine siste måned
«mange ganger» eller «daglig»
3 av 10**

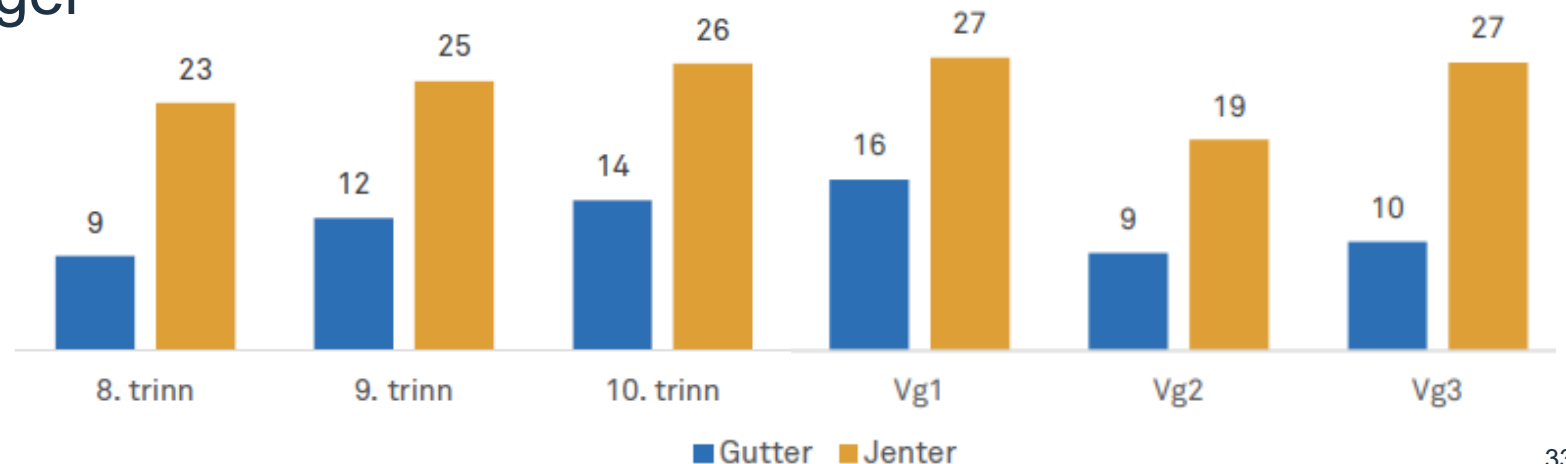
**Hatt andre fysiske plager siste måned
«mange ganger» eller «daglig»
4 av 10**

Utvikling generelt siden 2017 og 2022

- ↓ Fysisk aktivitet
- ↓ Søvn
- ↓ Matvaner
- ↑ Energidrikk med koffein
- ↑ Hodepine og fysiske plager
- ↑ Smertestillende

- Økning i bruk av reseptfrie smertestillende «ukentlig» eller «daglig» **18%**

**Brukt smertestillende siste måned
«ukentlig» eller «daglig»**

Utvikling generelt siden 2017 og 2022

- Fysisk aktivitet

- Søvn

- Matvaner

- Energidrikk med koffein

- Hodepine og fysiske plager

- Smertestillende

- Alkohol og rusmidler

- Økning av røyk, snus, e-sigaretter/vape, alkohol, hasj/marihuana/cannabis, andre narkotiske stoffer

Jenter 10. trinn brukt e-sigaretter/vape
«ukentlig» eller «daglig»
1 av 5

Drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset
17% ungdomsskolen
69% videregående

Lov til å drikke alkohol av dine foreldre/foresatte
6% «ja» mens 18% «vet ikke»

Utvikling generelt siden 2017 og 2022

- • Fysisk aktivitet
 - • Søvn
 - • Matvaner
 - • Energidrikk med koffein
 - • Hodepine og fysiske plager
 - • Smertestillende
 - • Alkohol og rusmidler
- • Fornøyd med helsa
 - • Minst én fortrolig venn
 - • Tror de vil få et godt og lykkelig liv

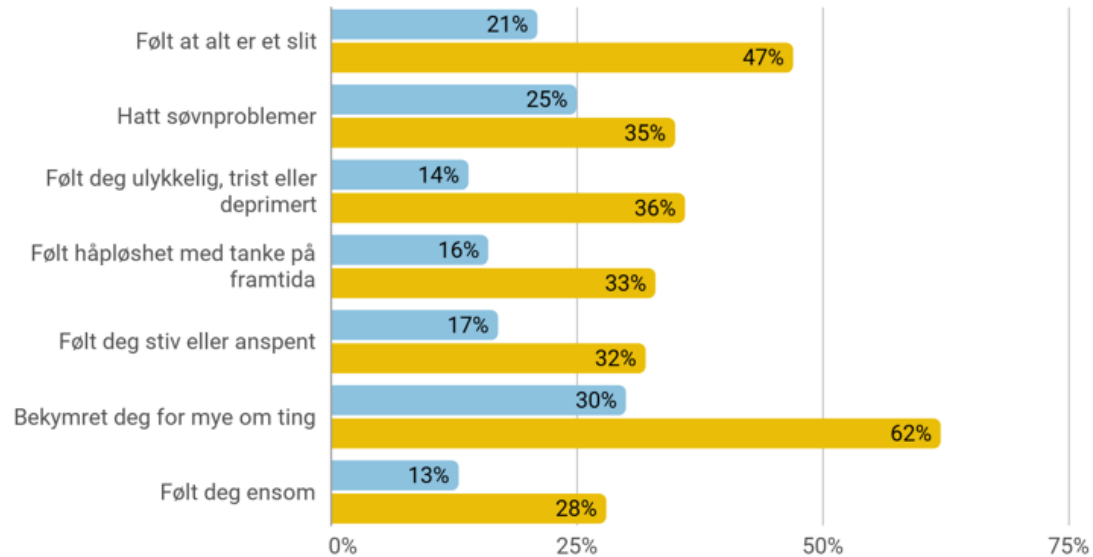
Utvikling 2022–2025

– psykisk helse og livskvalitet

Negative følelser.

Har du den siste uka vært plaget av noe av dette?

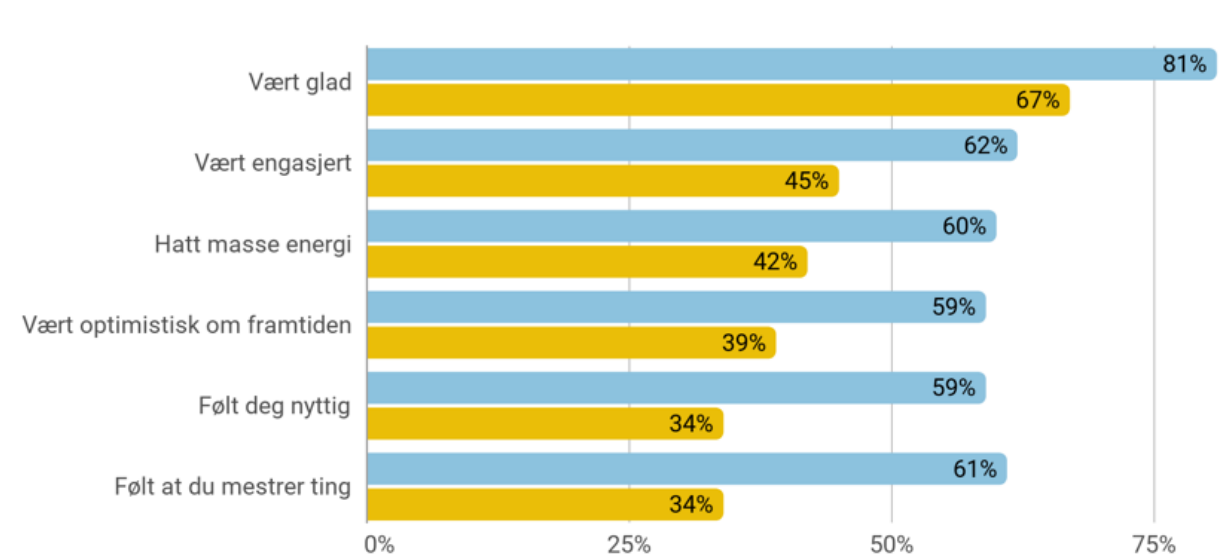
Andel som har svart “ganske mye” eller “veldig mye”

Positive følelser.

Hvor ofte den siste uka har du..

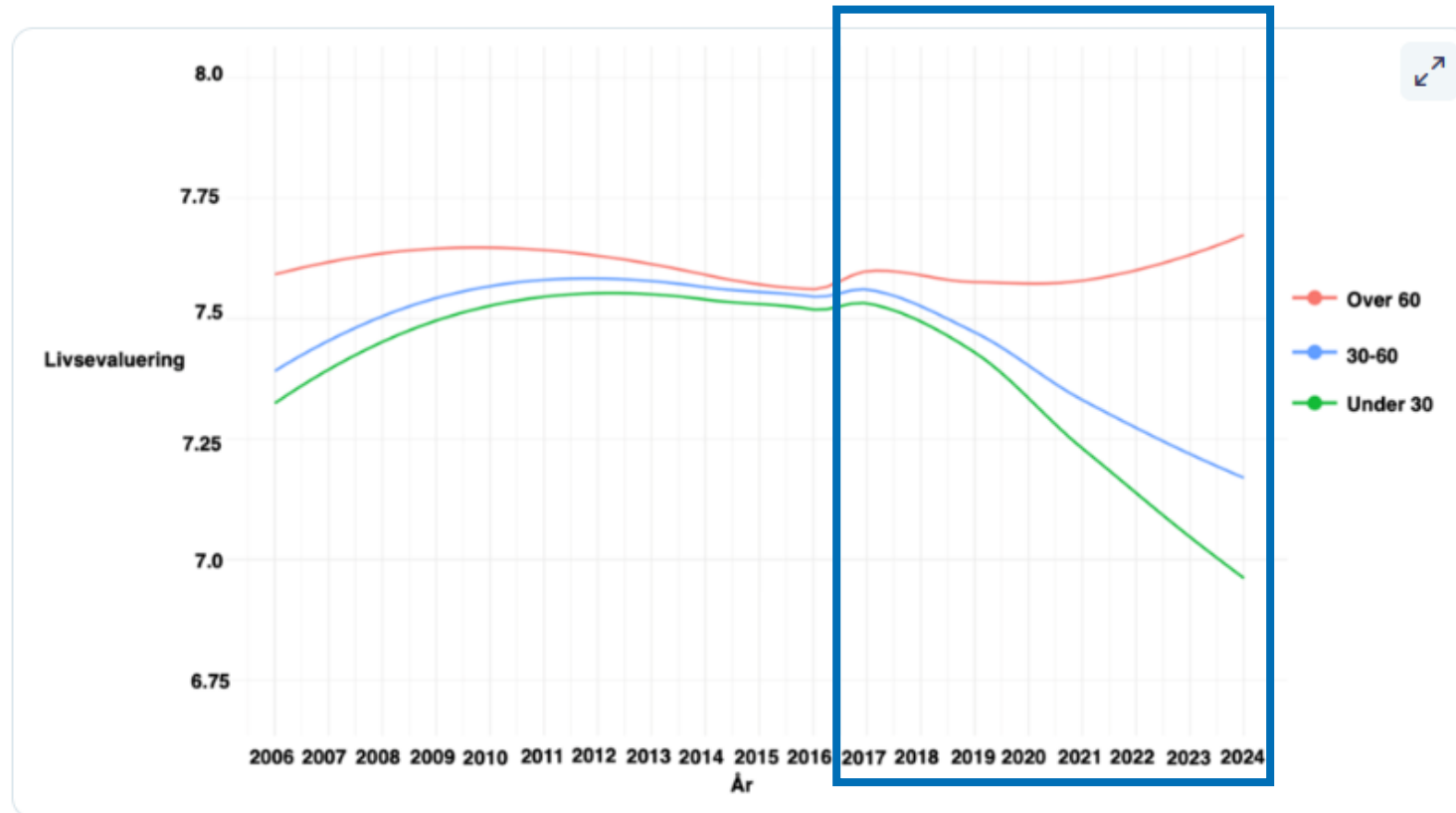
Andel som har svart “hele tiden” eller “ofte”

■ Gutt ■ Jente

Hvor er ungdommen på vei?

Nytt fenomen fra 2017: Yngre er mindre tilfreds enn eldre i Norge

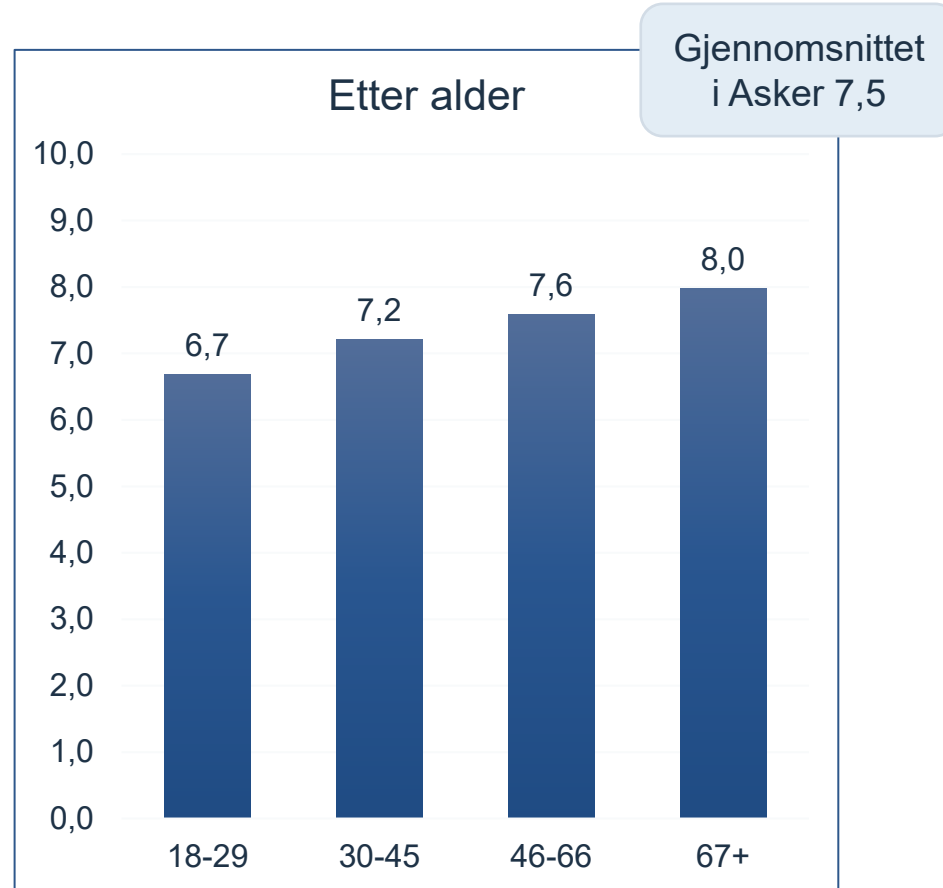
«Unge voksne oppgir i samme periode **økt stress, mindre hvile og lavere tilfredshet** med økonomiske og materielle betingelser sammenlignet med eldre.

Tilsvarende viser data fra Norsk Monitor at unge voksne det siste tiåret oppgir **mer bekymring om fremtiden** og er **mindre fornøyde med sosiale relasjoner og utseende** (Hellevik & Hellevik 2021).

Tendensen til **økt bekymring og lavere fremtidsoptimisme ser en også blant ungdom** (Von Soest et al., 2022)»

Livsevalueringer i Norge 2006-2024 for ulike aldersgrupper. Sammenheng mellom alder (18+) og livstilfredshet målt med Cantrils stige i Norge over tid. Sammenhengen har økt signifikant etter 2017 (Nilsson et al., 2026).

Livskvalitet øker med alderen

- Moderat bruk = høyere trivsel
- Høyt forbruk = *kan* redusere trivsel, særlig blant jenter
- *Hvordan* digitale medier brukes, er mer avgjørende for livstilfredshet enn *mengden*
 - Aktiv og sosial bruk (kommunikasjon med andre) er forbundet med høyere livskvalitet, enn passiv bruk (underholdning og scrolling)
- Ikke skjermen i seg selv, **må forstås i sammenheng med andre viktige påvirkningsfaktorer**

Stabil lykketopp for Norden, nye utfordringer for unge i den digitale tidsalderen

Artikkel | Publisert 19.03.2026 | Skrevet av: [Ragnhild Bang Nes, m.fl.](#)

De nordiske landene topper fortsatt verdens lykkeliste. Samtidig peker Verdens lykkerapport 2026 på en bekymringsfull utvikling: Livskvaliteten blant unge har falt i flere vestlige land. Rapporten retter særlig oppmerksomhet mot hvordan sosiale medier kan påvirke livskvalitet blant unge.

Opplevelse av skoletrivsel er langt viktigere enn skjermtid for unges livskvalitet

DENNE ARTIKKELEN ER PRODUSERT OG FINANSIERT AV OSLOMET – STORBYUNIVERSITETET - LES MER.

En ny studie tegner et mangfoldig bilde av ungdoms fritidsvaner og hvordan de har endret seg de siste ti årene. (Illustrasjonsfoto: Shutterstock / NTB)

Ny rapport: Store endringer i norske ungdommers fritid

Forskerne har delt ungdomsskoleelever fra hele landet inn i fem ulike grupper etter hva de gjør på fritiden.

Halvard Dyb
KOMMUNIKASJONSRAÐGIVER

OsloMet – storbyuniversitetet

PUBLISERT 14.11.2024 - 04:30

– Norsk ungdoms fritidsvaner har gjennomgått betydelige endringer de siste ti årene med en klar økning i tiden brukt på digitale aktiviteter. Samtidig har tiden ungdom bruker på skolearbeid gått ned og færre leser bøker.

Fem ulike ungdomsprofiler etter hvilke fritidsaktiviteter de driver med:

- **«De som oftest er med venner» 32 prosent:** svært aktive på sosiale medier samtidig som de tilbringer mye tid fysisk sammen med venner og er aktive i idrett.
- **«De mest hjemmeorienterte» 27 prosent:** tilbringer mesteparten av fritiden sin hjemme, er mye på skjerm og skiller seg ut ved å bruke spesielt mye tid på dataspill.
- **«De minst digitale» 19 prosent:** bruker minst tid foran skjermen, og engasjerer seg mer i skolearbeid, lesing og organisert idrett.
- **«De mest risikoorienterte» 13 prosent:** tidlig ute med å eksperimentere med rusmidler og som oftere enn andre er involvert i regelbrudd.
- **«De mest kulturelle» 9 prosent:** går på musikkskole eller kulturskole, spiller instrument, synger i kor eller driver med andre kreative aktiviteter.

Helsedirektoratet sier foreldre kan bidra til at barn og unge ikke får en oppfatning av reseptfrie legemidler som noe hverdagslig og ufarlig. (Illustrasjonsfoto: Berit Roald / NTB)

Ungdata: Hver fjerde 10-12-åring tar smertestillende tabletter ukentlig

26 prosent av norske barn i 5. til 7. klasse sier de tar smertestillende tabletter minst en gang i uka. Andelen er høyest, 34 prosent, blant jenter i 7. klasse.

NTB.

PUBLISERT 12.08.2024 - 10:54

Studie: – Unge tar Paracet og Ibox både for angst, depresjon og fysiske smerter

Mange unge bruker smertestillende daglig, sier forsker som har undersøkt unges livskvalitet i Agder.

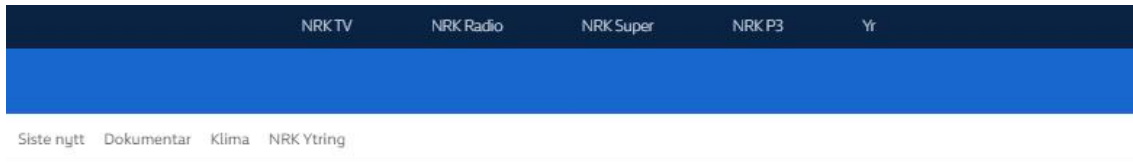
Paracet og Ibox er lett tilgjengelig, men er ikke medisin mot angst og depresjon. Forskeren mener ungdom må få hjelp til å håndtere det som er vanskelig. (Foto: Berit Roald / NTB)

Magnus Nødland Skogedal
KOMMUNIKASJONSRADGIVER

Universitetet i Agder

PUBLISERT 09.01.2026 - 00:04

– Vi opplever vonde ting av og til, men slik er livet noen ganger. Vi må klare å skille mellom normale reaksjoner på utfordringer, og kliniske diagnoser. Og **ungdommene må få verktøy til å håndtere sine utfordringer**, sier forskeren Eva-Grethe Befus.

Frykter sykdomsstempel: – Det kan være tøft, men det betyr ikke sykdom

Søvnproblemer og hjernetåke hos studenter skal kartlegges i en stor undersøkelse. Nå frykter medisinstudent vi ender opp med å gjøre helt vanlige studentplager til sykdom.

– Jeg frykter en medikalisering av normale studentplager, sier medisinstudent Oline Fjordbo ved Universitetet i Oslo.

FOTO: TOM BALGAARD / NRK

PUBLISERT 12.05.2024 - 10:24

[Karoline Johannessen Litland](#)
Journalist

Publisert 10. mars kl. 17:26
Oppdatert 11. mars kl. 09:55

Studie: – Unge tar Paracet og Ibox både for angst, depresjon og fysiske smerter

Mange unge bruker smertestillende daglig, sier forsker som har undersøkt unges livskvalitet i Agder.

Paracet og Ibox er lett tilgjengelig, men er ikke medisin mot angst og depresjon. Forskeren mener ungdom må få hjelp til å håndtere det som er vanskelig. (Foto: Berit Roald / NTB)

[Magnus Nødland Skogedal](#)
KOMMUNIKASJONSRAÐGIVER

Universitetet i Agder

PUBLISERT 09.01.2026 - 00:04

– Vi opplever vonde ting av og til, men slik er livet noen ganger. Vi må klare å skille mellom normale reaksjoner på utfordringer, og kliniske diagnoser. Og **ungdommene må få verktøy til å håndtere sine utfordringer**, sier forskeren Eva-Grethe Befus.

Jenter skiller seg ut

- Fysisk aktivitet, matvaner, søvn, negative følelser ++
- 1/4 har opplevd så mye press den siste uka at de har hatt problemer med å takle det
- 2/4 beholder roen når de møter vanskeligheter fordi de stoler på mestringssevnen sin
- 4/10 opplever press på å se bra ut eller ha en fin kropp
- 7/10 blir stressa av skolearbeidet
- 3/10 føler seg redd hvis de må snakke foran klassen
- 1/10 jenter på ungdomsskolen er *daglig* plaget av hodepine
- 1/10 har det siste året opplevd at noen mot sin vilje befølte dem på en seksuell måte
- 3/5 har følt seg ensom

De som tar vare på barn og unge

Helsetilstanden blant voksne 18 år +

Nye
resultater i
år

Over lands-
gjennomsnittet,
men ikke i tråd med
anbefalinger

22%
trener eller
mosjonerer minst
30 minutter per
gang, minst fire
ganger i uka med
moderat til høy
intensitet

Øvrige befolkningen < innvandrere
Høy utdanning < lav utdanning

7,1 timer
har voksne i Asker
i snitt med
stillesittende tid
per dag (jobb,
skole og fritid)

Stillesitting går ned med
alderen. Aldersgruppen 18-29
år sitter i snitt 8,1 timer per dag.
Menn < kvinner

7%
vurderer helsen
sin som dårlig
eller svært dårlig

Kvinner < menn.
Lav utdanning (14%) < høy
utdanning opptil 2 år (8%) og
høyere utdanning (5%).

10%
har en hverdag
som påvirkes av
helseproblemer

Kvinner (12%) < menn (7%).
Lav utdanning, synker med
økende utdanningsnivå.
Øker med alderen.

7,5 av 10
Livskvalitet,
gjennomsnitt i
Asker

Høyeste Nesøya 7,8
Laveste Røyken 7,2

18%
kan defineres
som ensomme

Basert på spørsmål om hvor ofte
man savner å ha noen å være
sammen med, føler seg utenfor
og føler seg isolert fra andre.
Kvinner < menn.
Yngre < eldre.
Innvandrerbakgrunn < øvrige
befolkningen.
Lav utdanning < høy utdanning.

36% og 54%
spiser henholdsvis
frukt og bær, og
grønnsaker, daglig

Kvinner < menn
Øker med alderen

58%
spiser fisk i
henhold til
kostrådene

Øvrige befolkningen < innvandrere
Høy utdanning < lav utdanning
Øker med alderen

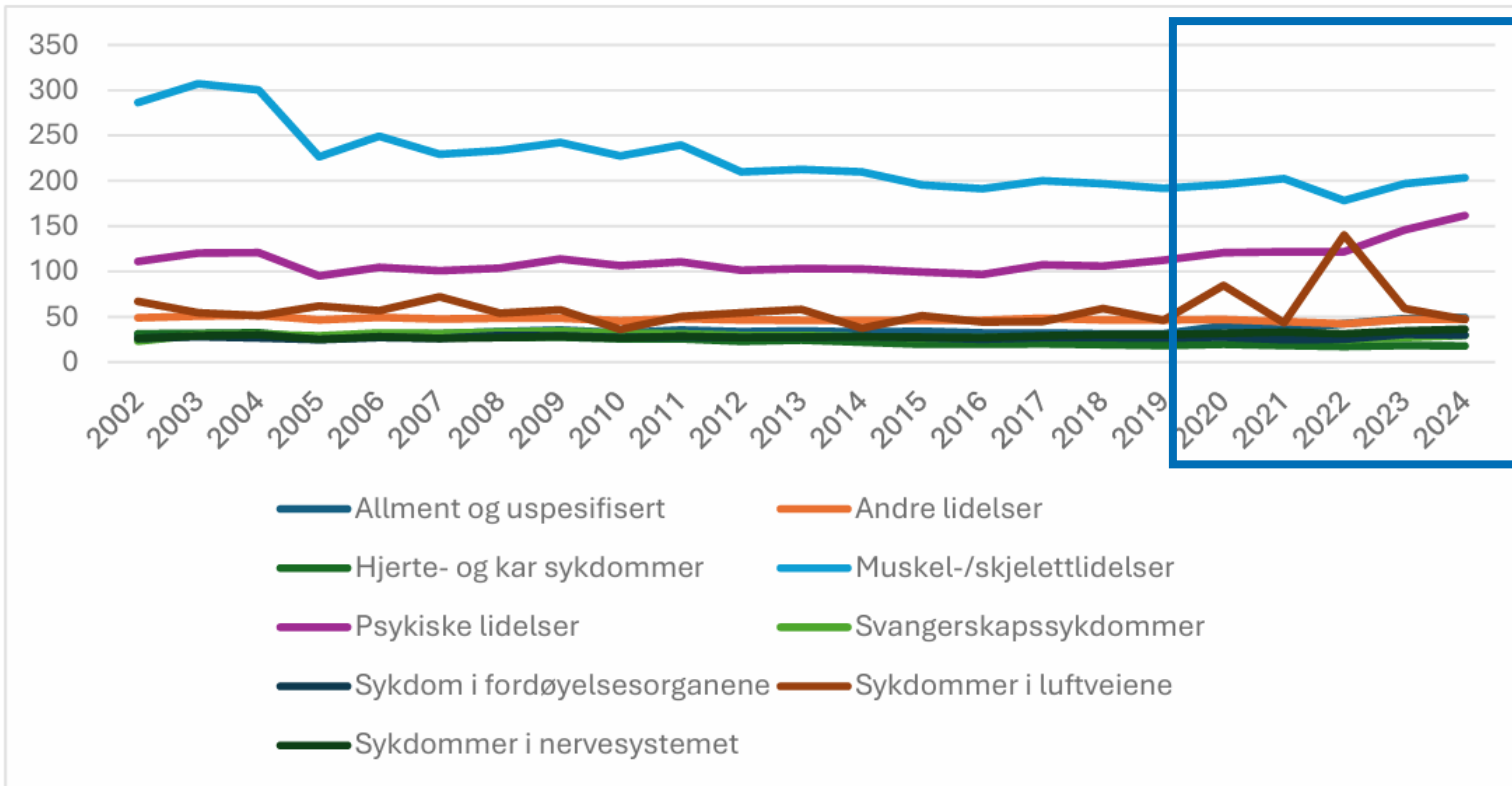
37%
drikker alkohol to
til tre ganger i
uken eller oftere

Både drikker «2-3 ganger i
uken» og «4 ganger i uken
eller oftere» øker med
alderen. Høyest 67 år +,
henholdsvis 37% og 14%

Ensomhet er en risikofaktor for alvorlige helseproblemer hvis den vedvarer (Helsedirektoratet, 2024, OECD-rapport, 2025). Insights from the HUNT cohort study: Loneliness is postulated to be a risk factor for dementia.

Muskel- og skjelettlidelser er hovedårsaken til sykefravær

Sykefravær per diagnosegruppe: Andel tapte dagsverk per 10 000 avtalte dagsverk. 1. kvartal i årene 2002 – 2024.

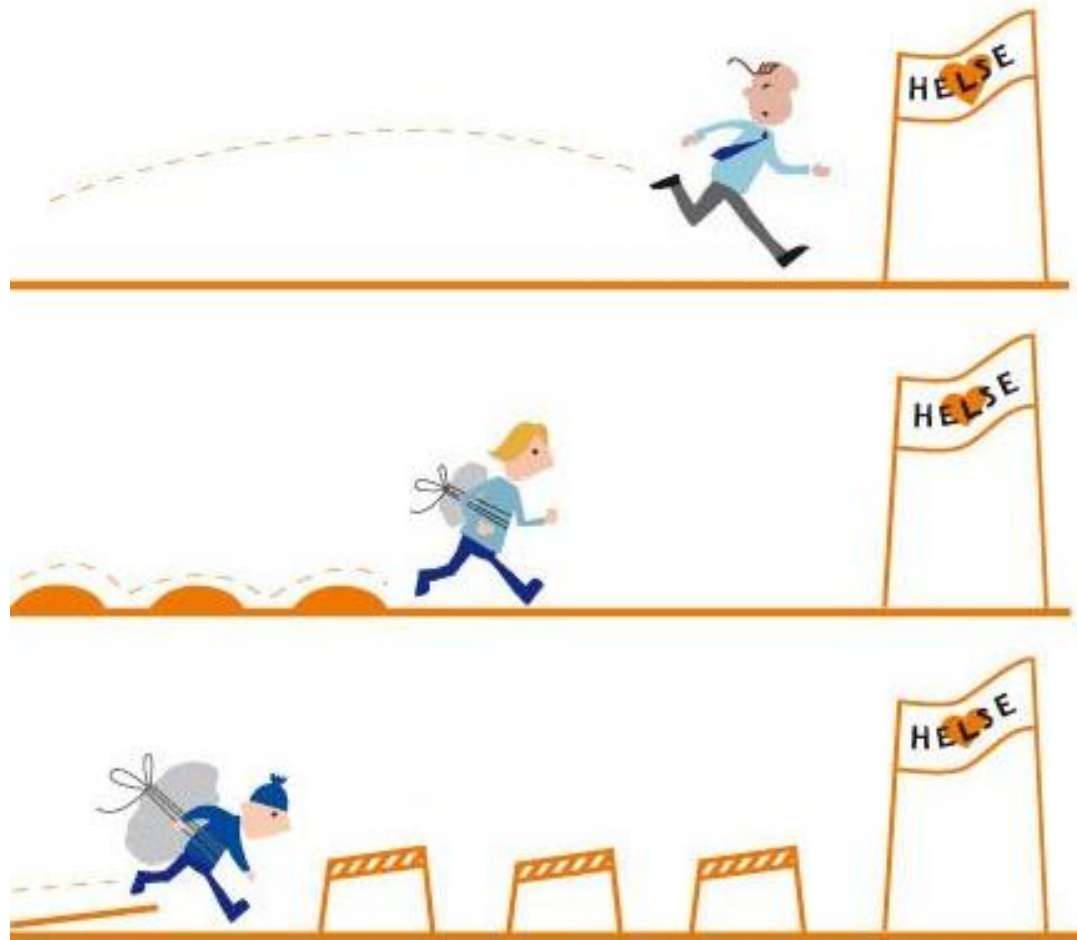

Sykefravær 1. kvartal 2024:
 - Muskel- og skjeletts 32,7%
 - Psykiske lidelser 26%

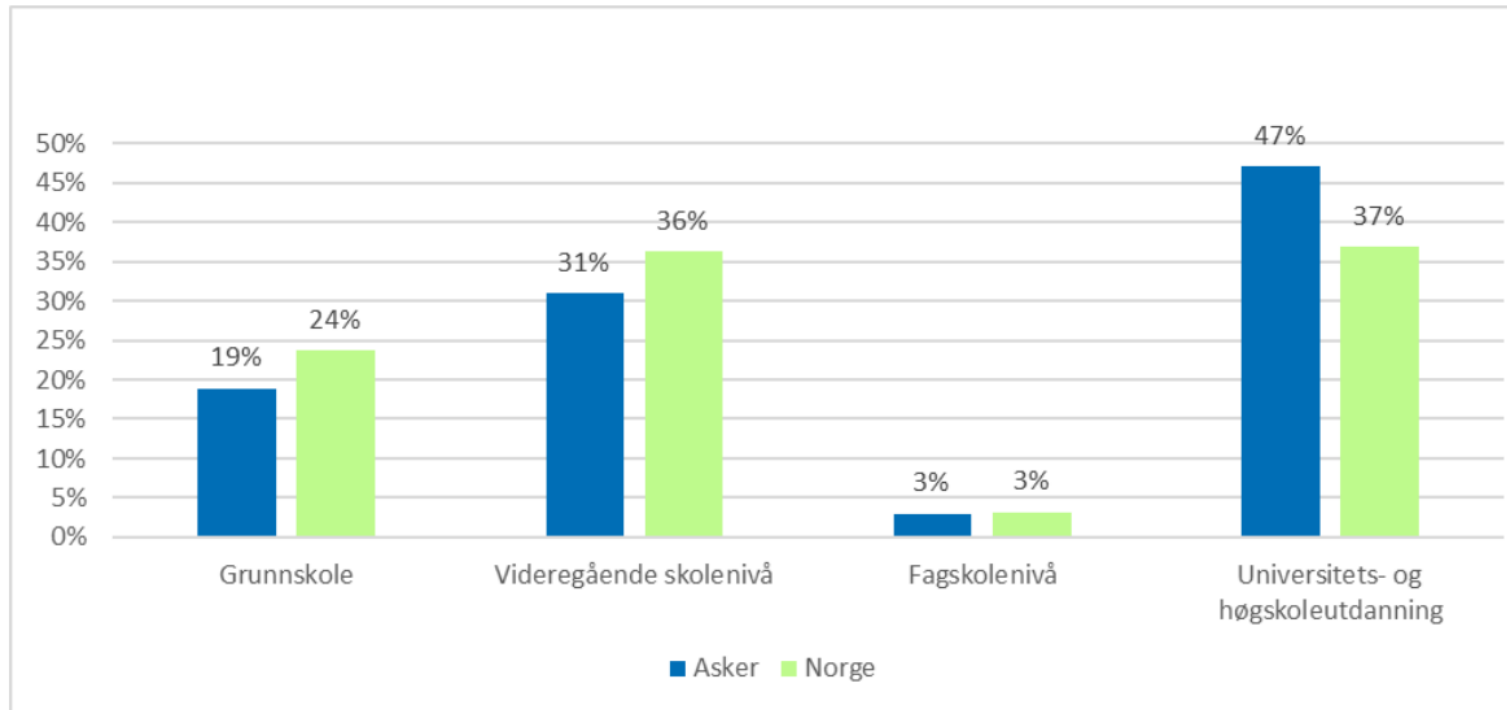
Muskel- og skjelettlidelser omfatter alle diagnoser i muskel- og skjelettsystemet, som skader og brudd, reumatisk sykdom, slitasje i ledd, kreft og andre symptomer og plager.

Symptomer og plager i muskel- og skjelettsystemet utgjorde 42 prosent av muskel- og skjelettgruppen og 14 prosent av det totale sykefraværet i 1. kvartal 2024.

Ulikhet i helse

Ulikhet i Asker

Figur: Utdanningsnivå i befolkningen (2022) 4 .

Utdanningsforskjeller i forventet levealder

Asker 5,9 år

Akershus 5,1 år

Norge 5,2 år

Forskjell i forventet
levealder mellom 30-åring, mellom grunnskole og videregående eller høyere.

Ulikhet i Asker

Inntektsulikhet, P90/P10

Asker 3

Akershus 2,9

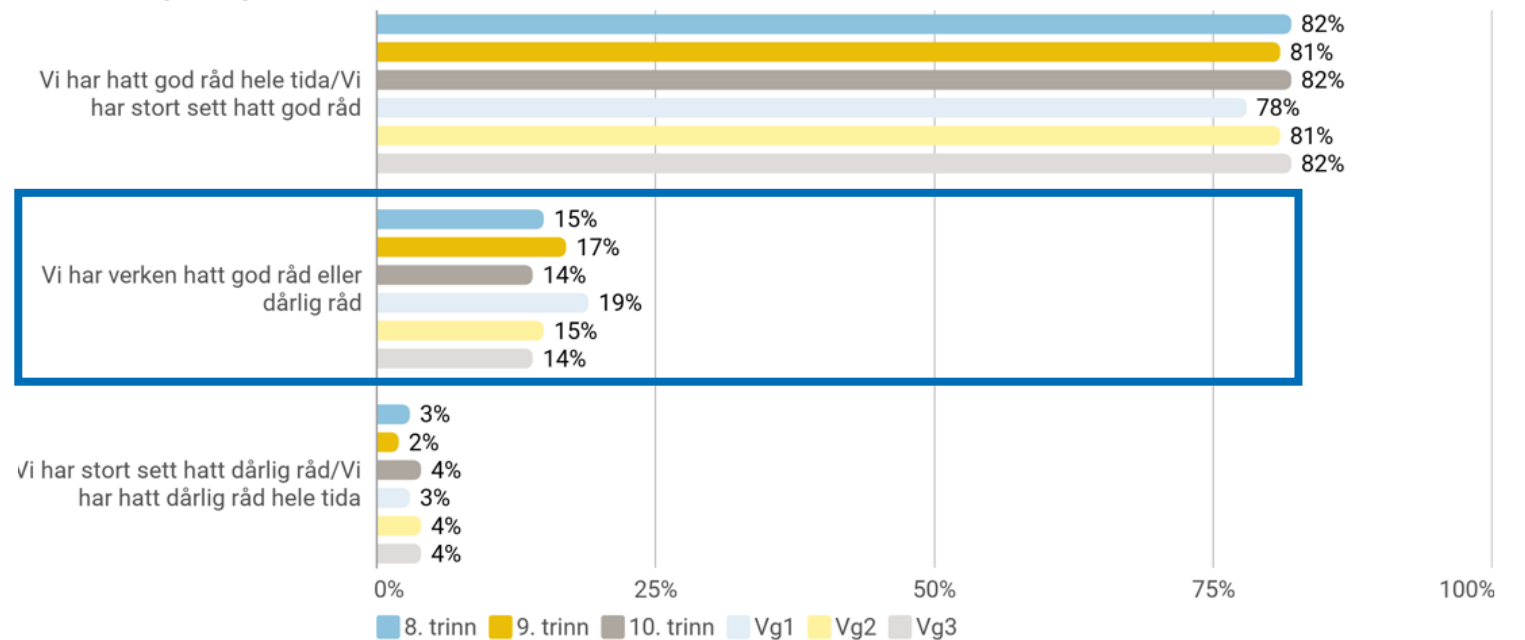
Norge 2,8

Personen blant tidelen av befolkningen med høyest inntekt, tjente 3 ganger så mye som personen blant tidelen med lavest inntekt.

Voksne

16% synes det er vanskelig å få pengene til å strekke til i det daglige med den samlede inntekten

Barn og unge

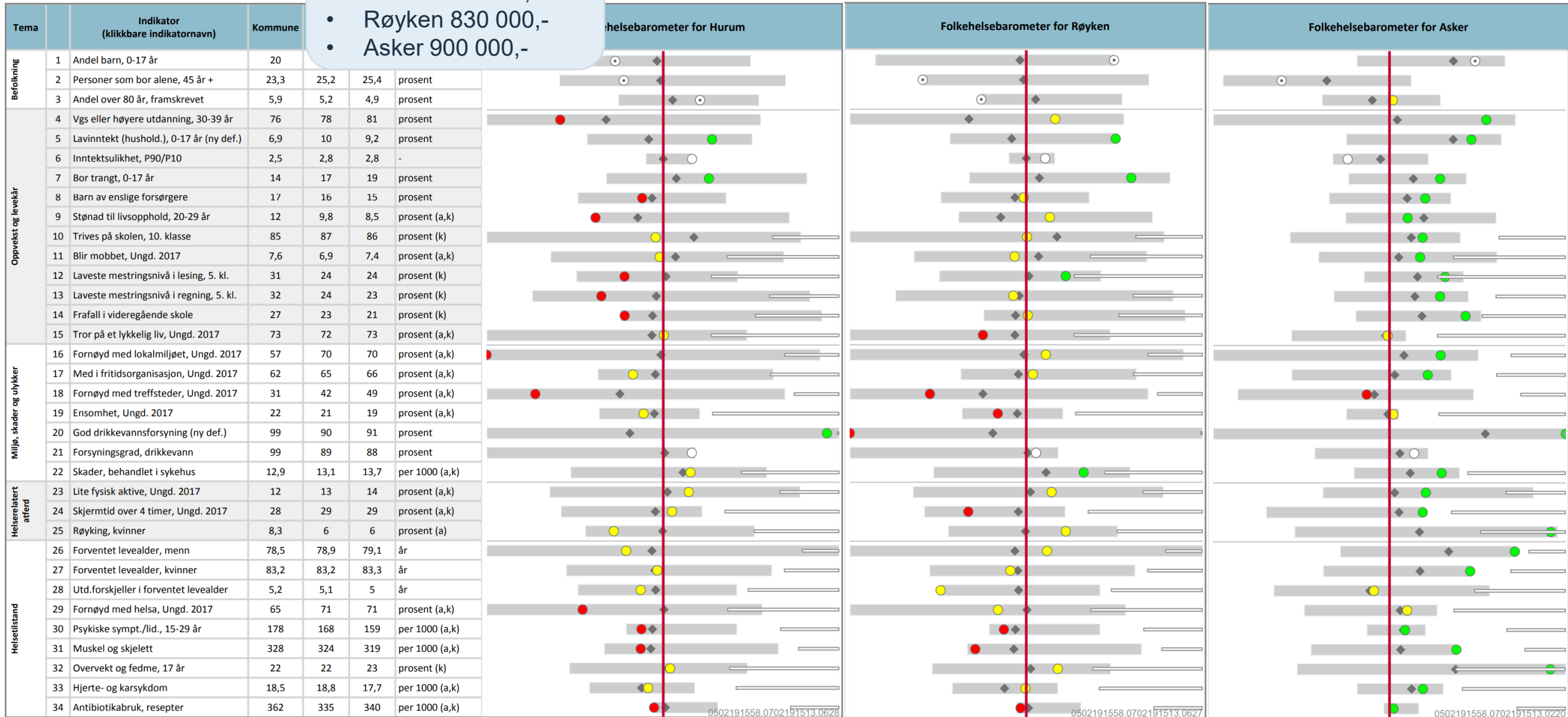

Samlet inntekt, median 2019 per husholdning:

- Hurum 740 000,-
- Røyken 830 000,-
- Asker 900 000,-

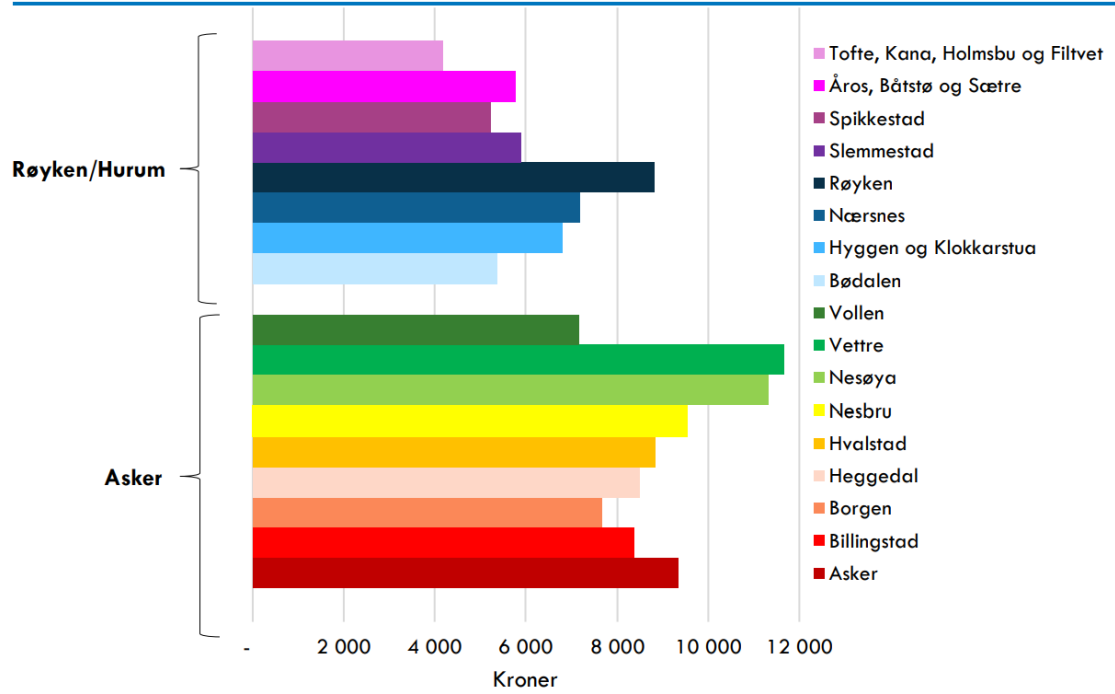
2019

Et historisk bakteppe
Endring av levekår er
generasjonsarbeid

Ulikhet i idretten

Figur 2-4: Gjennomsnittlige kostnader ved deltakelse, fordelt på poststed (siste 12 måneder)

Totalt: N=1319, Asker: N=381, Billingstad: N=63, Borgen: N=45, Bødalen: N=29, Heggedal: N=55, Hvalstad: N=73, Nesbru: N=67, Nesøya: N=20, Vettre: N=56, Vollen: N=41, Bødalen: N= 29, Hyggen og Klokkarstua: N=32, Nærsnes: N=27, Røyken: N=63, Slemmestad: N=48, Spikkestad: N=35, Åros, Båttstø og Sætre: N=63, Tofte, Kana, Holmsbu og Filtvet: N=29. Kilde: Spørreundersøkelse til foresatte i Asker kommune gjennomført av Oslo Economics. Note: Vi har utelatt svarene fra dem som ikke har oppgitt postnummer eller dem som har oppgitt andre postnumre enn dem som inngår i Asker kommune. Gjennomsnittlig kostnad for deltakelse oppgitt av disse er på 7 780 kroner (N=192).

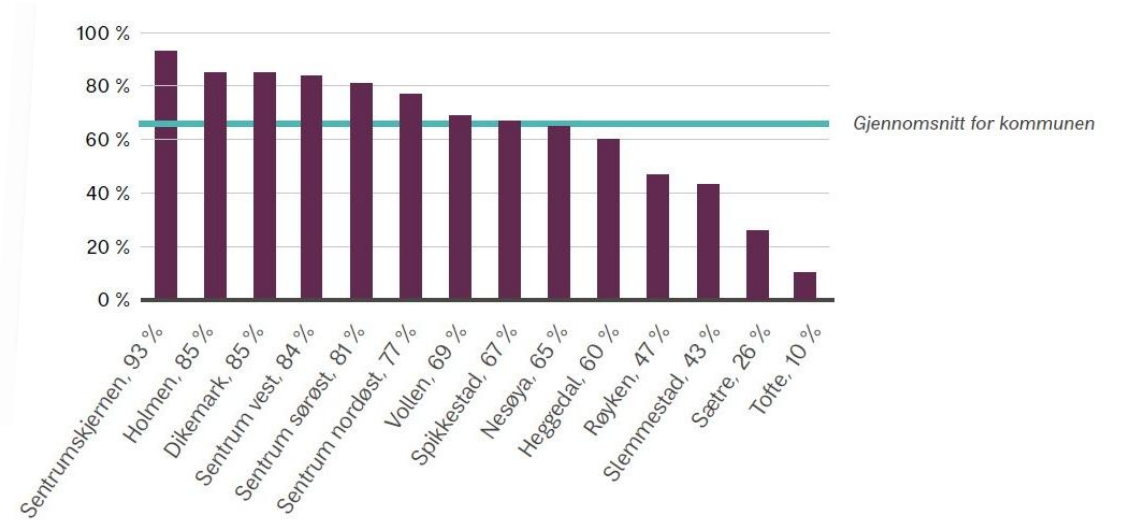
9450 kroner

gjennomsnittskostnaden for å delta i fritidsaktiviteter per år for barn i alderen 9-15 år i Asker kommune

gjennomsnittskostnaden i idretten

- Asker ca. 11 570 kroner
- Røyken/Hurum ca. 6990 kroner

Andelen innbyggere som opplever at tilgjengeligheten på offentlig transport er god / svært god

Ulikhet i deltakelse

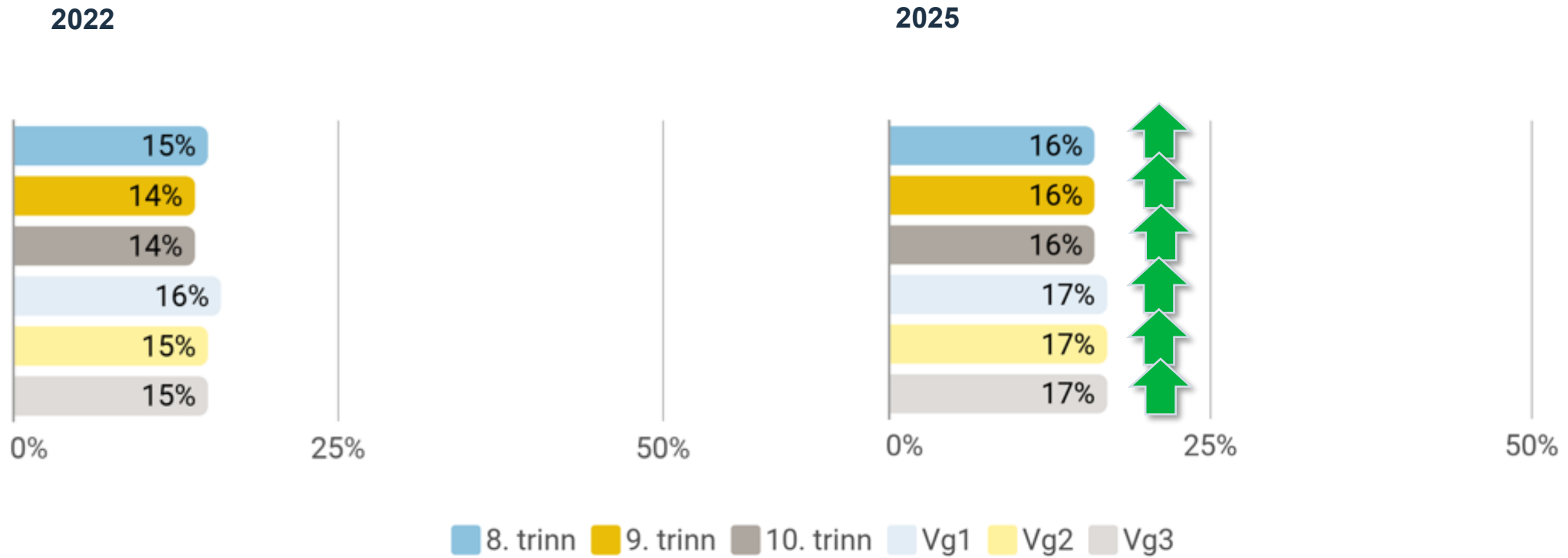
Er med i organiserte fritidsaktiviteter

Ungdomsskolekrets	Ungdata 2022	Ungdata 2025	Utvikling 3 år	2025 mot landsgjennomsnitt 60%
Landøya	62%	56%	6%	Under 4%
Torstad	70%	61%	9%	Over 1%
Solvang	67%	71%	4%	Over 11%
Borgen	56%	54%	2%	Under 6%
Risenga	68%	65%	3%	Over 5%
Vollen	57%	60%	3%	På gjennomsnitt
Hovedgården	56%	57%	1%	Under 3%
Slemmestad	55%	57%	2%	Under 3%
Røyken	58%	59%	1%	Under 1%
Spikkestad	60%	52%	8%	Under 8%
Sætre	53%	53%	0	Under 7%
Tofte	55%	47%	8%	Under 13%

Liten økning i mangel
på penger til å betale
fritidsaktiviteter

Ulikhet i deltakelse

Hender det at dine foreldre/foresatte mangler penger til å betale for fritidsaktiviteter du ønsker å delta i (idrett, kino, bursdager, reiser etc.)?

Betinget deltakelse

En hovedkonklusjon i rapporten er at **foreldrenes økonomiske og sosiale posisjon har betydning for barn og unges deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter**. Ikke landbakgrunn.

– Våre funn tyder på at i Norge, hvor organisert idrett har en sterk kulturell posisjon, er det ikke selve idretten som skaper sosial inkludering. Snarere speiler den hvor godt ungdom allerede føler seg inkludert i samfunnet. – **De som føler seg trygge, og allerede er en del av et sosialt fellesskap, deltar oftere i idrett.** De som derimot har ulike utfordringer i hverdagen, er gjerne de som ikke blir med.

Hele 80 prosent av ungdommene fra **de laveste sosiale lagene slutter med idrett** i løpet av ungdomsårene.

Velstående barn driver med flere idrettsaktiviteter. **Flere med dårlig råd ønsker å drive mer med idrett.**

Sosial lukking i norsk langrenn. – **Sporten kan vere i ferd med bli for dei privilegerte få.**

Hvilken betydning kjønn, alder og sosioøkonomisk status har for å forstå variasjoner i ungdoms fritidsvaner: **De to gruppene med dårligst livskvalitet preges av en overvekt av ungdom med lav sosioøkonomisk status. Det antyder at fritidsvaner spiller en sentral rolle i hvordan ulikhet i ressurser kommer til uttrykk i ungdomstiden.** Det er med andre ord mye som tyder på at **like barn leker best, også på fritiden.**

Ikke alle barn har et godt fritidstilbud

forskning.no Debatt Ung Podcast Jobb

DENNE ARTIKKELEN ER PRODUSERT OG FINANSIERT AV OSLOMET – STORBYUNIVERSITETET - LES MER.

– Det er en myte at idrett er inkluderende

forskning.no Debatt Ung Podcast Jobb

DENNE ARTIKKELEN ER PRODUSERT OG FINANSIERT AV UNIVERSITETET I AGDER - LES MER.

Mange ungdommer slutter med idrett: – Å bevege seg og få hjertet til å slå er det viktigste

> Arbeid, lønn og utdanning > Befolkning og bolig > Helse og samfunn > Miljø og transport > Næringslivet

Forsiden / Sosiale forhold og kriminalitet / Levekår / Fattigere barn driver mindre med idrett

Fattigere barn driver mindre med idrett

forskning.no Debatt Ung Podcast Jobb

DENNE ARTIKKELEN ER PRODUSERT OG FINANSIERT AV OSLOMET – STORBYUNIVERSITETET - LES MER.

Unge på ski: – Ingen smurde skia sine sjølve

forskning.no Debatt Ung Podcast Jobb

DENNE ARTIKKELEN ER PRODUSERT OG FINANSIERT AV OSLOMET – STORBYUNIVERSITETET - LES MER.

En ny studie tegner et mangfoldig bilde av ungdoms fritidsvaner og hvordan de har endret seg de siste ti årene. (Illustrasjonsfoto: Shutterstock / NTB)

Ny rapport: Store endringer i norske ungdommers fritid

Betinget deltakelse

En hovedkonklusjon i rapporten er at **foreldrenes økonomiske og sosiale posisjon har betydning for barn og unges deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter**. Ikke landbakgrunn.

– Våre funn tyder på at i Norge, hvor organisert idrett har en sterk kulturell posisjon, er det ikke selve idretten som skaper sosial inkludering. Spørere spoiler den hver godt ungdom allerede føler seg inkludert i samfunnet. **Sosialt fellesskap, deltaker og deltager** som ikke blir med. **deltar oftere i idrett.**

Hele 80 prosent av ungdommene som er medlemmer i idrettslag, opplever seg som en del av fellesskapet i løpet av aktiviteten. **Fysisk aktivitet, fritidsaktiviteter og god helse utmerker seg som en god fordel for de velstående**

Velstående barn driver med idrett. **Velstående barn driver mer med idrett.**

Sosial lukking i norsk langrenn. – **Sporten kan være i ferd med bli for dei privilegerte få.**

Hvilken betydning kjønn, alder og sosioøkonomisk status har for å forstå variasjoner i ungdoms fritidsvaner: **De to gruppene med dårligst livskvalitet preges av en overvekt av ungdom med lav sosioøkonomisk status. Det antyder at fritidsvaner spiller en sentral rolle i hvordan ulikhet i ressurser kommer til uttrykk i ungdomstiden.** Det er med andre ord mye som tyder på at **like barn leker best, også på fritiden.**

Ikke alle barn har et godt fritidstilbud

forskning.no Debatt Ung Podcast Jobb

DENNE ARTIKKELEN ER PRODUSERT OG FINANSIERT AV OSLOMET – STORBYUNIVERSITETET - LES MER.

– Det er en myte at idrett er inkluderende

forskning.no Debatt Ung Podcast Jobb

DENNE ARTIKKELEN ER PRODUSERT OG FINANSIERT AV UNIVERSITETET I AGDER - LES MER.

Mange ungdommer slutter med idrett: – Å bevege seg og få hjertet til å slå er det viktigste

Statistisk sentralbyrå Statistics Norway 150 år

Arbeid, lønn og utdanning Befolkning og bolig Helse og samfunn Miljø og transport Næringslivet

Forsiden / Sosiale forhold og kriminalitet / Levekår / Fattigere barn driver mindre med idrett

Fattigere barn driver mindre med idrett

forskning.no Debatt Ung Podcast Jobb

DENNE ARTIKKELEN ER PRODUSERT OG FINANSIERT AV OSLOMET – STORBYUNIVERSITETET - LES MER.

Unge på ski: – Ingen smurde skia sine sjølve

forskning.no Debatt Ung Podcast Jobb

DENNE ARTIKKELEN ER PRODUSERT OG FINANSIERT AV OSLOMET – STORBYUNIVERSITETET - LES MER.

En ny studie tegner et mangfoldig bilde av ungdoms fritidsvaner og hvordan de har endret seg de siste ti årene. (Illustrasjonsfoto: Shutterstock / NTB)

Ny rapport: Store endringer i norske ungdommers fritid

Rikets tilstand
eller de rikestes tilstand?
- og tjener egentlig de rike på det?

Satt i perspektiv

Det har skjedd noko med det norske folk: – Alarmen bør gå

Publisert 02.01.2026 07:57 | Sist oppdatert 02.01.2026

PUBLISERT 28.03.2024 - 00:00

Forsvaret i Norge har innført en personlighetstest basert på femfaktormodellen for å redusere antallet som tas ut på grunn av helse.

Det har skjedd noko med det norske folk: – Alarmen bør gå

Meny Dagsavisen

En av fire har for dårlig helse til førstegangstjeneste

Publisert 02.01.2026 07:57 | Sist oppdatert 02.01.2026

25 prosent av 16- og 17-åringene som i 2022 svarte på Forsvarets egenerklæring, oppga at helsa var for dårlig til å tjenestegjøre i militæret.

En av fire som ble født i 2005, oppgir at de ikke har helsen til å utføre førstegangstjenesten. Til sammenligning gjelder dette for to av tre i Sverige. Javad Parsa/NTB

Som øverste fagperson for militær idrett og trening i forsvaret, er det Ringdal som har det faglege ansvaret for at soldatar og vernepliktige er i fysisk form til å forsvare landet dersom det blir krig.

- Vi ser at vi no ikkje klarer å tilfredsstillе alle krava som er sett til dei ulike stillingane i Forsvaret

ØKNING: Karianne Tøsse forteller om flere og flere barn og unge som blir henviset til Ahus for fedme. Både usunne matvaner og lavt aktivitetsnivå er faktorer. Foto: Ahus

Ahus får flere henvendelser om barn med fedme. Samtidig merker Forsvaret at unge har dårligere kondisjon. Et samfunnsproblem, mener begge parter.

Av Anna Trones

Publisert: 27.12.25 22:45

Kopier

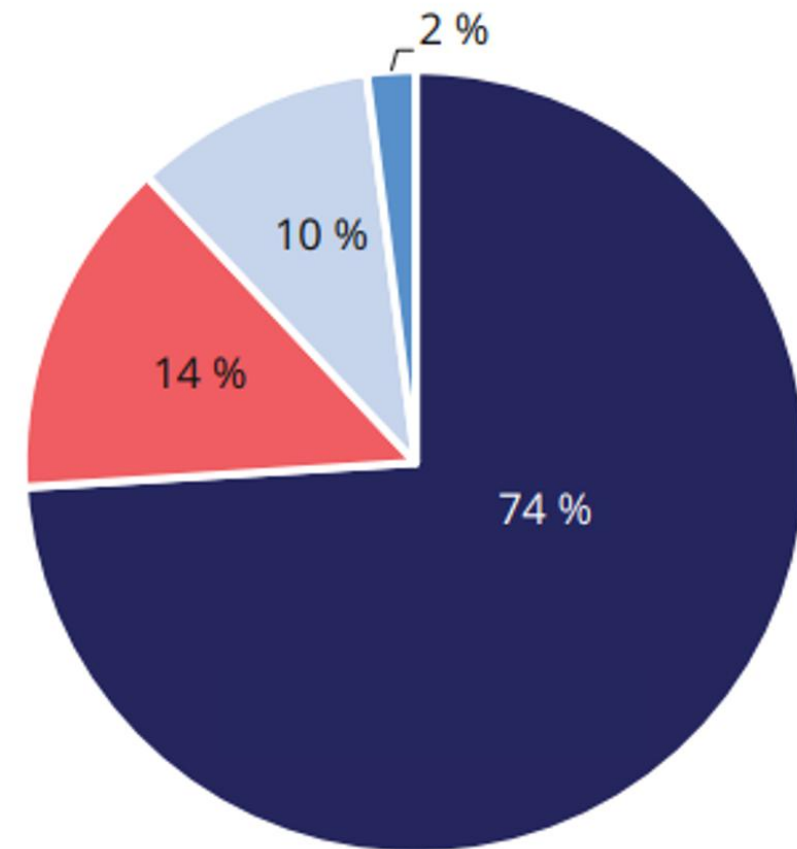
Krav i Nato å springe 3000 meter på maks 15 minutter. Andel rekrutter som innfrir kravet – utvikling fra 2020 til 2026:

- Mannlige 96 til 82 prosent
- Kvinnelige fra 62 til 38 prosent

Er befolkningens helse en verdifull ressurs?

10% finanskapital: Oljefondet ved utgangen av 2021, var verdt 12 340 milliarder kroner (12 339 549 465 702 kr.)

Norges nasjonalformue

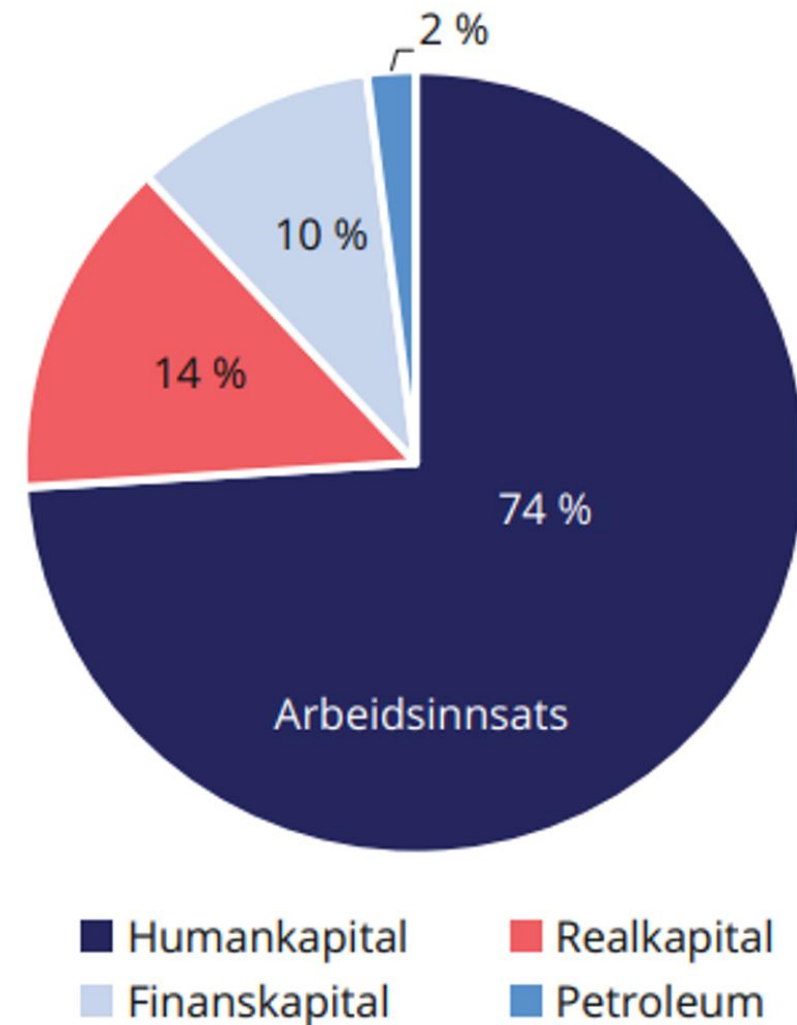

Er befolkningens helse en verdifull ressurs?

10% finanskapital: Oljefondet ved utgangen av 2021, var verdt 12 340 milliarder kroner (12 339 549 465 702 kr.)

- **Befolkningen er Norges viktigste ressurs**
- **Ressurspotensialet ligger i grad av helse og livskvalitet**

Norges nasjonalformue

Er befolkningens helse en verdifull ressurs?

10% finanskapital: Oljefondet ved utgangen av 2021, var verdt 12 340 milliarder kroner (12 339 549 465 702 kr.)

- **Befolkningen er Norges viktigste ressurs**
- **Ressurspotensialet ligger i grad av helse og livskvalitet**
- **- og deltakelse, basert på samfunnsstyrt tilgang og tilretteleggelse, der vi fortsetter å velge hvem som skal med – som om vi kan ta oss råd til å velge**

Money Dagsavisen Få tilgang Logg inn

Vi snakker ofte om livskvalitet som noe individuelt. Om mestring, helse og trivsel. Men for en stor gruppe mennesker formes livskvaliteten i møte med systemene rundt oss, skriver Monica Haugen. Illustrasjonsfoto: Gorm Kallestad/NTB

Debatt

Livskvalitet er ikke et spørsmål om valg, men om tilgang

Norge er et lykkeland, men ikke for alle. Det er et resultat av system og politikk.

Monica Haugen
PSYKOLOG OG DAGLIG LEDER I BORTAFØRER AS

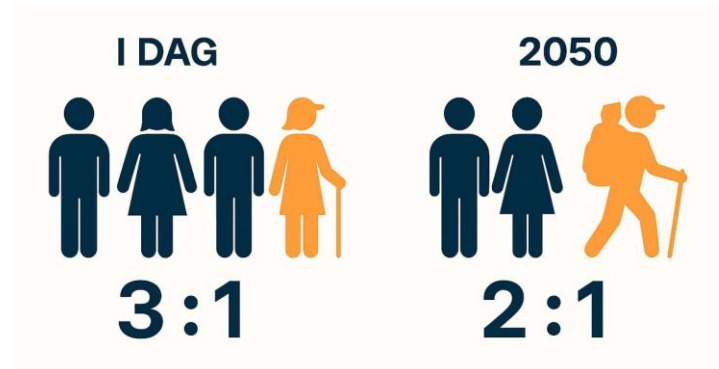
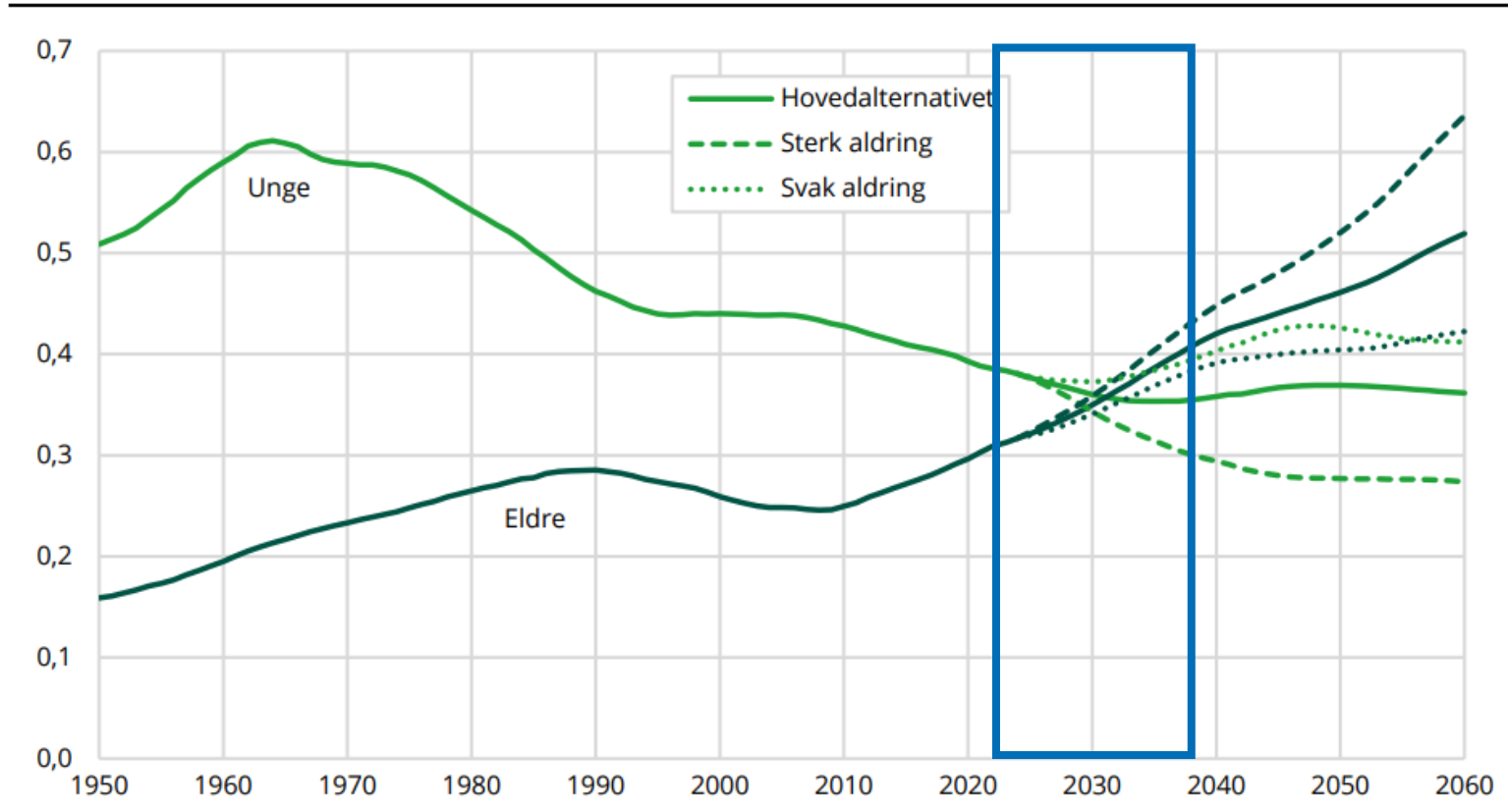
PUBLISERT 19.03.2026 - 12:02 SIST OPPDATERT 19.03.2026 - 12:06

Lestid: 2 min

Befolknings sammensetningen er i endring

Figur 1.11 Forsørgerbrøken for unge og eldre, registrerte tall 1950-2024 og fremskrevne tall 2025-2060, i tre alternativer

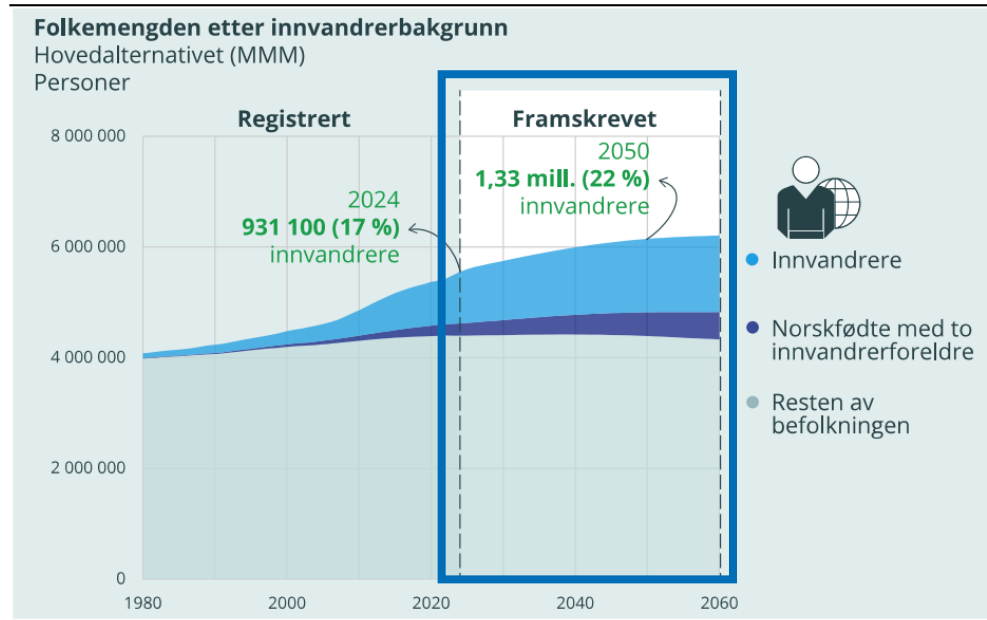

vi trenger alle hendene vi kan få tak i = sosial ulikhet i helse er alle sitt problem

¹ Forsørgerbrøk er antall barn (0-19 år) eller antall eldre (65+ år) delt på antall personer i yrkesaktiv alder (20-64 år).

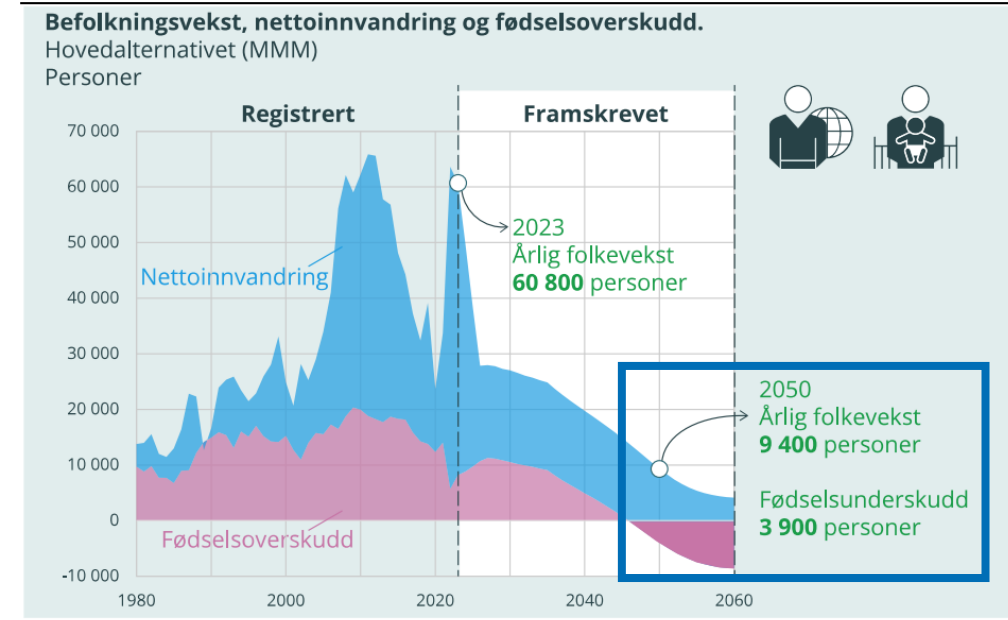
Befolknings sammensetningen er i endring

Figur 1.16 Befolkningen i tre grupper etter innvandringsbakgrunn, registrerte tall 1980-2024 og framskrevne tall 2025-2060, hovedalternativet (MMM)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1.4 Befolkningsvekst, nettoinnvandring og fødselsoverskudd, registrerte tall 1980-2023, framskrevne tall 2024-2060, hovedalternativet (MMM)¹

¹ Fødselsoverskuddet er fødte minus døde. Nettoinnvandring er innvandring minus utvandring.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Ressurs eller byrde?
Inkludering er alle sitt ansvar

Befolkningsgruppe
som opplever flere
barrierer til deltakelse

Dagens jenter er
fremtidens mødre

Trener mindre / er
mer inaktiv

Andelen unge som er utenfor utdanning og arbeid i Asker

				2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Asker	kjønn samlet	15-29 år	totalt	andel (prosent), standardisert	10.9	11.3	10.0	10.0	10.9	10.9
		15-24 år	totalt	andel (prosent), standardisert	7.9	8.0	7.2	7.1	7.8	7.8
		25-29 år	totalt	andel (prosent), standardisert	17.0	18.1	15.9	15.9	17.4	17.3
		20-29 år	totalt	andel (prosent), standardisert	14.0	15.4	13.1	13.2	13.9	14.0

10,9% av 15-29 åringer i 2024 tilsvarer ca. 1833 ungdom.

Dét tilsvarer...

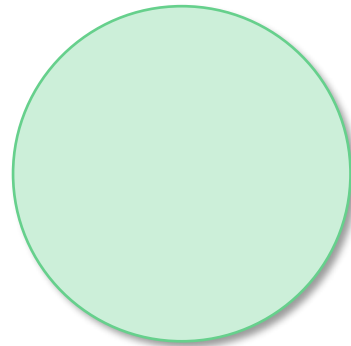
x 73 skoleklasser
x 166 fotballag

For disse 10.9%

har Asker kommune en av landets beste rigger i portefølje ungt utenforskap 0-30 år

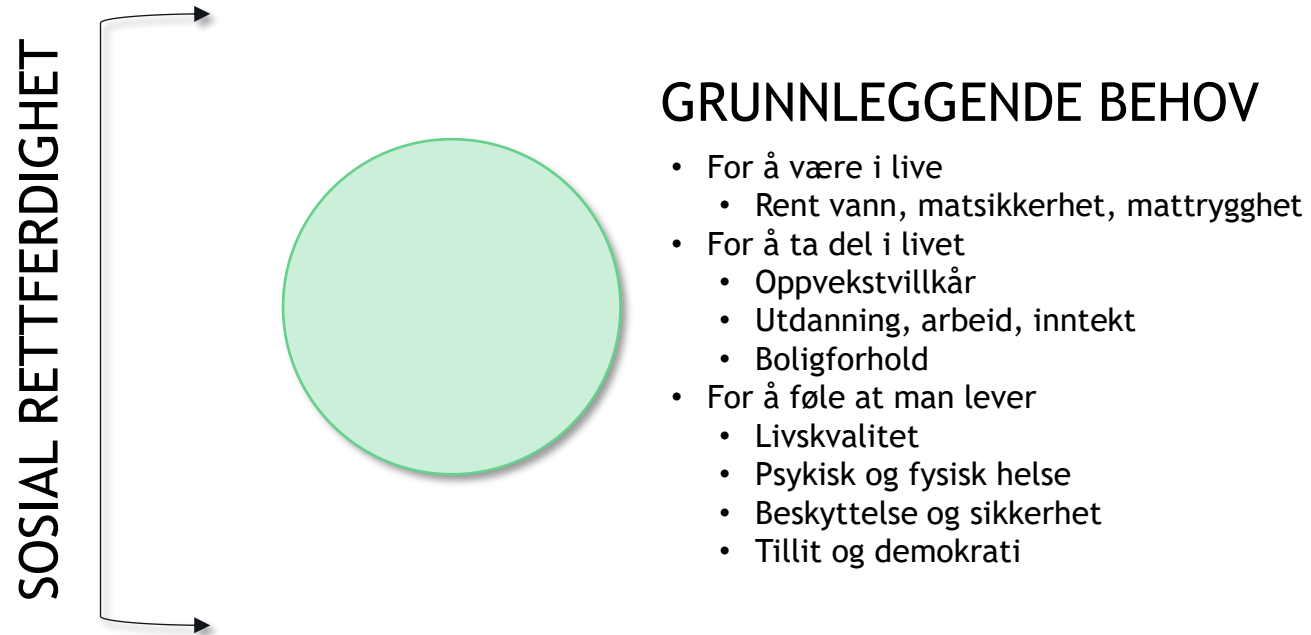

Hva med de resterende 89,1%?

GRUNNLEGGENDE BEHOV

- For å være i live
 - Rent vann, matsikkerhet, mattrygghet
- For å ta del i livet
 - Oppvekstvilkår
 - Utdanning, arbeid, inntekt
 - Boligforhold
- For å føle at man lever
 - Livskvalitet
 - Psykisk og fysisk helse
 - Beskyttelse og sikkerhet
 - Tillit og demokrati

LOKALSAMFUNNETS BÆREKRAFT OG ROBUSTHET

SOSIAL RETTFERDIGHET

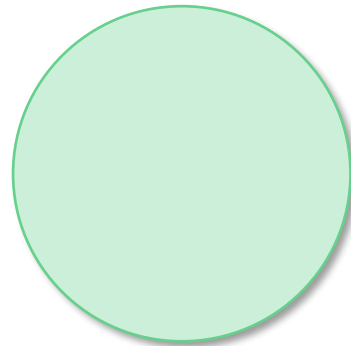
GRUNNLEGGENDE BEHOV

- For å være i live
 - Rent vann, matsikkerhet, mattrygghet
- For å ta del i livet
 - Oppvekstvilkår
 - Utdanning, arbeid, inntekt
 - Boligforhold
- For å føle at man lever
 - Livskvalitet
 - Psykisk og fysisk helse
 - Beskyttelse og sikkerhet
 - Tillit og demokrati

Sosial bærekraft

LOKALSAMFUNNETS
BÆREKRAFT OG ROBUSTHET

SOSIAL RETTFERDIGHET

GRUNNLEGGENDE BEHOV

- For å være i live
 - Rent vann, matsikkerhet, mattrygghet
- For å ta del i livet
 - Oppvekstvilkår
 - Utdanning, arbeid, inntekt
 - Boligforhold
- For å føle at man lever
 - Livskvalitet
 - Psykisk og fysisk helse
 - Beskyttelse og sikkerhet
 - Tillit og demokrati

Fritidsaktiviteter er ikke bare lek

Fritidsaktiviteter er en del av løsningen

Fritidsaktiviteter er en del av løsningen

- Barneårene legger utgangspunktet for levevanene som voksne.
- Fritidsaktiviteter skaper forskjellige rammer for hverdagen og de gir ulike muligheter for sosial interaksjon og personlig utvikling.
- Fritidsvaner spiller en sentral rolle i **hvordan ungdom konstruerer sin identitet og finner sosial tilhørighet i ungdomsfellesskapet.**
- Styrker samfunnsforståelse, toleranse og tillitt – demokrati.

Sport og idrett:

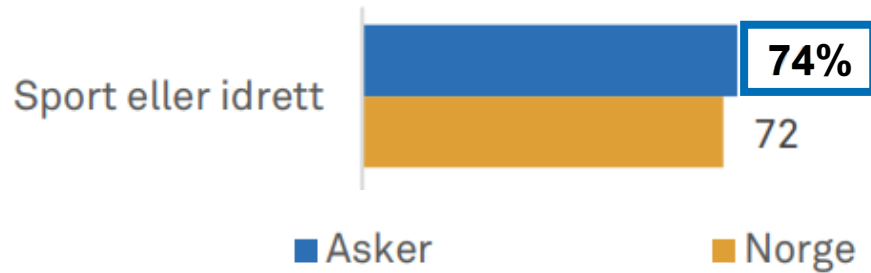
- Den ideelle arenaen for utvikling av bevegelsesglede, drive, lagspillere, mestring og sosiale nettverk
- Ikke alle passer inn på skolen – alle kan passe inn i en aktivitet
- Statistisk sentralbyrå: *Barn som står utenfor idretten har lavere tilfredshet med livet enn barn i samme inntektsgruppe som deltar i idrett.*

Sport og idrett – dere har makten

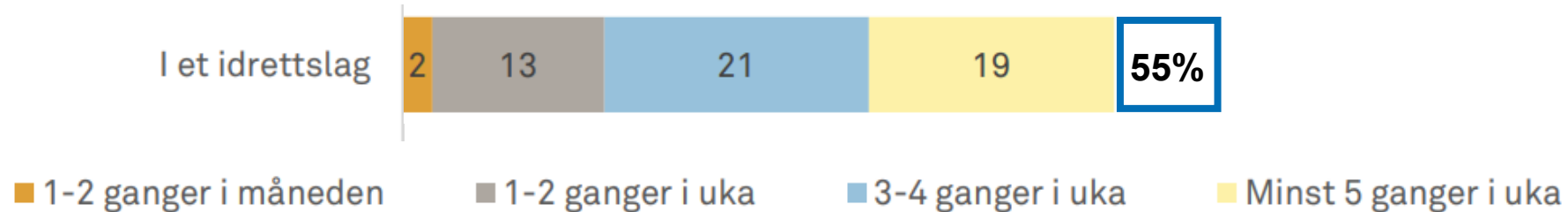
Sport og idrett – dere har makten

5.-7. trinn

Idrettslag i Asker har den største massen barn og unge av alle lag og organisasjoner i Asker

Ungdomsskolen

**Ja, idretten skaper idrettsstjerner
Men idretten skaper først og fremst FOLK**

**Hva har folkehelse, forsvar og samfunn til felles?
FOLK**

**Ja, idretten skaper idrettsstjerner
Men idretten skaper først og fremst FOLK**

**Det har skjedd noko med
det norske folk: – Alarmen
bør gå**

Publisert 02.01.2026 07:57 | Sist oppdatert 02.01.2026

Asker
kommune